Ազգ

Azg armenian daily

31 ՕԳՈՍՏՈՍ 2002 ՇԱԲԱԹ 155 (2600)

ԼՂՀ-ն մեծ շուքով տոնելու է անկախության 11-րդ ամյակը

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում սեպտեմբերի 2-ին շուքով նշվելու է ԼՂՀ անկախության 11-րդ տարեդարձը: Տոնը կազմակերպելու համար նախապես ստեղծվել էր պետական հանձնաժողով՝ ԼՂՀ վարչապետ Անուշավան Դանիելյանի ղեկավարությամբ: Ինչպես տեղեկացրեց ԼՂՀ կառավարության լրատվական ծառայության պետ Դավիթ Միքայելյանը, սեպտեմբերի 1-ին, կիրակի օրը Արցախի բոլոր եկեղեցիներում պատարագ կմատուցվի: ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը, ԱԺ նախագահը, վարչապետը, այլ պաշտոնատար անձինք, Հայաստանից եւ Սփյուռքից այցելած հյուրերը ներկա կլինեն Շուշիի Ս. Ղազանչեցոց եկեղեցում մատուցվելիք պատարագին: Սեպտեմբերի 2-ին, առավոտյան ժամը 11-ին ԼՂՀ ղեկավարությունը եւ հրավիրյալները ծաղկեպսակ կդնեն Արցախի հերոսամարտի նահատակների եւ Հայրենական մեծ պատերազմի զոհերի հուշակոթողին: Այնուհետեւ ԼՂՀ նախագահ Ա. Ղուկասյանը կկազմակերպի ընդունելություն՝ անկախության 11-րդ տարեդարձի կապակցությամբ: Երեկոյան Ստեփանակերտի Վերածննդի հրապարակում տեղի կունենան մշակութային եւ մարզական միջոցառումներ, որոնց մասնակցելու են ինչպես Արցախի, այնպես էլ Հայաստանի գեղարվեստական խմբերը: Տոնախմբությունները մայրաքաղաք Ստեփանակերտում կշարունակվեն մինչեւ ուշ երեկո:

ՈՍՏԻԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Աբովյան» հեռուստախմբագրության միջադեպը՝ նախընտրական շրջանին մոտենալու նշան

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Սա բռնարարք է, որը մենք համարում ենք մարդու իրավունքների խախտում: Համոզված եմ, որ դրա հետեւում Աբովյանի քաղաքապետ Կարո Իսրայելյանն է», երեկ ժուռնալիստի տանը հայտարարեց տեղական «Աբովյան» հեռուստախմբագրության գործադիր տնօրեն Ազնիվ Չիզմեչյանը՝ օգոստոսի 24-ին հեռուստախմբագրության գրասենյակում իրեն եւ «Աբովյանի» հիմնադիր Արտաշես Մեհրաբյանին բռնությունների ենթարկելու կապակցությամբ:

Թեեւ մամուլում մինչեւ երեկվա հանդիպումը որոշ հրապարակումներ եղել են, բայց Ազնիվ Չիզմեչյանը ներկայացրեց միջադեպը ողջ ժամանակագրությամբ:

Լրագրողներին նախ ներկայացվեցին «Աբովյան» հեռուստախմբագրության աշխատակիցների պատրաստած նյութերը, որոնք իբր

թե դիտավորությամբ ուղղված են եղել «ազնիվ, քաղաքի համար արտացավ» քաղաքապետի դեմ: Տեսանյութերում նկարահանված էին քաղաքում գիշերով կտրված մոտ 10 ծառի կոճղեր, կանաչ տարածքներում կատարվող շինարարություն: Այնուհետեւ սովորական եւ խիստ տրամաբանական հարցադրումներ էին արված, թե պատասխանատվությունն ում վրա է ընկնում:

Տես ♦ էջ 3

ԱՊԱՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ադրբեջանական «Էխոյ»-ը կեղծված մեկնաբանություններ է վերագրել Ռուդոլֆ Փերինային

ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչությունը ներկայացնում է ս.թ. օգոստոսի 28-ին Բաքվում ԱՄՆ-ի դեսպանության տարածած մամլո հաղորդագրությունը ադրբեջանական «Էխո» թերթում վերջերս տեղ գտած հոդվածի վերաբերյալ: Նշված հոդվածն իր արձագանքներն էր գտել նաեւ հայկական մամուլում:

Հաղորդագրությունը կրկին հաստատում է ադրբեջանական լրատվամիջոցների պաշտոնական կամ ոչ պաշտոնական տեղեկատվության հավաստիությանը մեծ վերապահումով մոտենալու անհրաժեշտությունը:

«Բաքվի դեսպանությունը մամլո հաղորդագրություն է տարածել այս երեկոյան (չորեքշաբթի, 28 օգոստոսի).

Դեսպանությունը ձեր ուշադրությունն է հրավիրում չորեքշաբթի՝ օգոստոսի 28-ին «Էխո» թերթում լույս տեսած հերքման նյութի վրա: Հերքումը վերաբերում է «Էխո» թերթում հրապարակված հոդվածին, որը ենթադրաբար հարցազրույց էր դեսպան Ռուդոլֆ Փերինայի՝ Լեռնային Ղարաբաղի եւ եվրասիական հակամարտությունների հարցերով ԱՄՆ հատուկ բանագնացի հետ: Հերքումը մասամբ ուղղում է մտցնում փաստերի մեջ, նշելով, որ «Էխո» թերթը հոդվածը վերցրել էր արիլին ինտերնետում հրապարակված իրական հոդվածից: Այնուամենայնիվ, հերքումը չի պարզաբանում, որ շատ մեկնաբանություններ, որոնք վերագրվում են դեսպան Փերինային «Էխոյի» հոդվածում, բնօրինակ հոդվածում չկան եւ հորինված են:

«Էխոյի» հերքման տեքստն անգլերեն.

Իր օգոստոսի 22-ի համարում մեր թերթը հրապարակել մի հոդված՝ վերնագրված. «Ռ. Փերինա. Կարո՞ղ է ԼՂ խնդիրը լուծվել ռազմական ճանապարհով», հիմնված Eurasianet.org-ին տրված հարցազրույցի վրա: Այս հոդվածը հրապարակելիս, մենք են վերագրվել ԱՄՆ համանախագահ Ռուդոլֆ Փերինային, որոնք նա չի ասել: Մենք ներողություն ենք հայցնում սխալ տեղեկատվություն ներկայացնելու համար»:

Արտոնություններ հայկական ապրանքների համար

Ինչպես տեղեկացնում է Ամերիկայի հայկական համագումարը, ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատն Առեւտրի ընդհանուր օրինագծի մեջ է ընդգրկել հայկական ապրանքատեսակների համար սակագնային արտոնությունները: Օրինագծի արտոնությունների ընդհանրացված համակարգ (ԱԸՀ) կոչվող հոդվածի համաձայն, թույլատրվում է առանց մաքսատուրքի ԱՄՆ ներմուծել Հայաստանում արտադրված թանկարժեք իրերն ու հագուստեղենը: ԱԸՀ-ն առանց մաքսատուրքի թույլ է տալիս երկիր ներմուծել 4250 ապրանքատեսակ 140 երկրներից: Հայաստանն առաջին անգամ այս համակարգում ընդգրկվել է 1994 թ.: Անցյալ տարի Հայաստանից ԱՄՆ արտահանման ծավալն աճել է 43 տոկոսով:

Համագումարի գործադիր տնօրեն Ջոն Ջեմյանն այս փաստը լավ նորություն է համարել Հայաստանի եւ ԱՄՆ-ի համար: Նրա կարծիքով, հայկական ապրանքների համար արտոնությունների երկարաձգումը մինչեւ 2006 թ. կխթանի Հայաստանի արդյունաբերության զարգացումն ու արտահանման աճը:

Ա. Մ.

Սկսվեցին արցախյան բանակի զորավարժությունները

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Օգոստոսի 30-ին ԼՂՀ պաշտպանության բանակը սկսել է լայնամասշտաբ զորավարժություններ ղարաբաղա-ադրբեջանական շփման գծի հյուսիսարեւելյան ուղղությամբ: Բանակի պատասխանատու հրամանատարների տեղեկությունների համաձայն, զորավարժությունները նախապես ներառված էին մարտական պատրաստության տարեկան ծրագրի մեջ: Նույն աղբյուրի տվյալներով առաջիկա մեկ շաբաթվա ընթացքում իրենց կարողությունները կցուցադրեն զինվորական բոլոր ստորաբաժանումները՝ մարտական հրաձգության կիրառմամբ: Պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանի ներկայացմամբ՝ հանրապետության զորքերը ապահովված են անհրաժեշտ ամեն ինչով: Ինչպես հավաստում են տեղական կազմի ներկայացուցիչները, սկսված զորավարժությունները սահմանային գոտում լարվածություն ստեղծելու նպատակ չեն հետապնդում: Զորավարժություններին զուգընթաց նույն օրը սկսված է նաեւ արցախյան պահեստազորի հավաք:

ՀԱԿ-ը համաձայն է պատժամիջոց կիրառել ԱՄՆ-ի դեմ

Համաշխարհային առեւտրի կազմակերպությունը, որի համաժողովն այս օրերին տեղի է ունենում Դանիայում, երեկ իր համաձայնությունը տվեց Մ. Նահանգների դեմ Եվրոպական միության կողմից պատժամիջոցներ կիրառելու պահանջին: Համաժողովը որոշեց նաեւ պատժամիջոցների սահմանը՝ 4 միլիարդ դոլար: Պատժամիջոցների առիթը Մ. Նահանգների մաքսային դրությունն է, որ, ըստ համաժողովի, պտորինի կերպով հատուցումներ (սուբսիդիա) է հատկացնում ամերիկյան արտադրողներին, որի հետեւանքով տուժում են կազմակերպության անդամ եվրոպական երկրները: Այդ հատկացումներից օգտվում են ամերիկյան հազարավոր ընկերություններ, ինչպես «Մայկրոսոֆթի» եւ «Բոինգի» նման հսկաները:

Այս առնչությամբ ամերիկյան կողմի բացատրությունն այն է, որ Մ. Նահանգները ներկայումս արդեն վերատեսության է ենթարկում իր հարկային եւ մաքսային քաղաքականությունը:

Նյու Յորքի Սբ. Վարդան եկեղեցում տեղի կունենան միջոցառումներ ի հիշատակ սեպտեմբերի 11-ի զոհերի

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Նյու Յորքի Արեւելյան թեմի Սբ Վարդան հայկական եկեղեցում տեղի կունենա հոգեհանգստի արարողություն ի հիշատակ սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչության զոհերին: Միջոցառումը կսկսվի սեպտեմբերի 11-ին ժամը 12.30-ին: Արարողությանը մասնակցելու համար հրավիրված են տարբեր դավանանքների ներկայացուցիչներ: Սեպտեմբերի 11-ին նախորդած կիրակի օրը՝ սեպտեմբերի 8-ին, Սբ Վարդանում տեղի կունենա նաեւ պատարագ:

Հակաիրաքյան պատերազմն սկսվելու է նոյեմբերի վերջերի՞ն

ԱՄՆ իշխանությունները Իսրայելին հայտնել են, որ Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգի տապալմանն ուղղված ռազմական գործողությունն սկսվելու է նոյեմբերի վերջերին: Այդ մասին հայտարարել են Իսրայելի պաշտպանության նախարարության աղբյուրները: «Դրաջոհփորթ» գործակալությունը վերջիններիս վկայակոչելով տեղեկացնում է, որ ընթացիկ շաբաթվա սկզբում ամերիկյան ռազմական հրամանատարության ներկայացուցիչը տեսչական ստուգումներ է անցկացրել այն ռազմակայաններում, որտեղից հարված է հասցվելու Իրաքին: Ամերիկյան բանակի գեներալը, որի անունը չի հաղորդվում, դաշնակից իսրայելցիներին հասկացրել է, որ Իրաքի ղեկավարի տապալմանն ուղղված բուն ռազմական գործողությունն սկսվելու է նոյեմբերի վերջին տասնօրյակում: Իսրայելցի եւ ամերիկացի զինվորականները քննարկել են գործողությանն Իսրայելի ռազմական մասնակցության որոշ մանրամասնություններ:

Նկատի ունենալով Իրաքի նկատմամբ Իսրայելի թշնամական վերաբերմունքը եւ ամերիկա-իսրայելական սերտ դաշնակցությունը, «Դրաջոհփորթ» գործակալության տեղեկատվությունը միանգամայն համոզիչ է հնչում:

Դ. Ք.

ՆՈՐ ՈՒՍ.ՏԱՐԻ

Ուսուցիչների օգոստոսյան խորհրդակցություն Երեւանում

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ուսուցիչների երեւանյան օգոստոսյան խորհրդակցությունում, որը տեղի ունեցավ այսօր, ամփոփվեցին անցած ուսարվա արդյունքները, նշվեցին առաջիկա խնդիրները՝ կապված դպրոցի նոր կանոնադրությունը գործողության մեջ դնելու հետ, որի համաձայն դպրոցը դառնում է պետական ոչ առեւտրային կազմակերպություն, ինչն էապես փոխում է նրա կարգավիճակը: Դպրոցների կառավարումն անցկացվում է ապակենտրոնացման եղանակով՝ կառավարում խորհուրդների միջոցով:

Իր ելույթում ԿԳ նախարար Լեւոն Մկրտչյանը որպես նոր ուստարվա հիմնական խնդիր նշեց հանրակրթության որակի եւ աշակերտների համակողմանի դաստիարակության ապահովումը, սոցիալական ու նյութատեխնիկական վիճակի բարելավումը: Անդրադառնալով կրթական համակարգի փոփոխություններին՝ նա հայտարարեց, որ մեդալակիր աշակերտները հետայսու զրկվում են նախկին որոշակի արտոնություններից, այսինքն նրանք կստանան մեդալ, նվերներ, դրամական պարգեւներ, բայց բուհական ընդունելության քննություններին կմասնակցեն ոչ մեդալակիրների հետ հավասար հիմունքներով՝ ըստ անցողիկ բալերի:

Խորհրդակցությունում նշվեց, որ նոր ուստարին ընդունված կարգի համաձայն, կսկսվի «Գրչի օր»-ով՝ առաջին դասարանցիներին այբբենարանների հանձնման արարողությամբ: Ընդ որում, այս տարի այբբենարանները, երկրորդ դասարանի մայրենի լեզվի եւ մաթեմատիկայի, երրորդ դասարանի մաթեմատիկայի դասագրքերը աշակերտներին են տրվելու անվճար:

Ընթացիկ

Ստեփան Դեմիրճյանը հերքում է ՀՀԿ-ի հետ համագործակցության հնարավորությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Ընդդիմադիր կուսակցությունների միավորումը կայացավ, քանի որ կար դրա հասարակական պահանջը։ Այսպես մեկնաբանեց ժողովրդահայրենասիրական ուժերի միավորման ստեղծումը ՀԺԿ նախագահ Ստեփան Դեմիրճյանը օգոստոսի 30-ին։ «Մենք քայլ ենք արել ճիշտ ուղղությամբ, հուսանք, որ հաջորդ քայլերը եւս ճիշտ կլինեն», նշեց Դեմիրճյանը։

Ժողովրդահայրենասիրական ուժերի միավորում ձեւավորելու մասին որոշումը վերջնականապես կայացվել է օգոստոսի 29-ի ուշ երեկոյան։ Ըստ ՀԺԿ գրասենյակից ստացված տեղեկությունների, միավորման մեջ ընդգրկվող 16 կուսակցությունների ղեկավարները նույն օրը պայմանավորվել են համատեղ հայտարարության տեքստի շուրջ, որը նախնական տարբերակների համեմատությամբ փոփոխվել է։

Ներկայումս հայտարարությունը ստորագրման փուլում է։ Այն արդեն ստորագրել են Հայաստանի ժողովրդական կուսակցությունը, «Հանրապետություն» կուսակցությունը, «Ազգային միաբանություն» կուսակցությունը, Հայաստանի կոմունիստական կուսակցությունը, Ազգային ժողովրդավարական միությունը, Ազգային ժողովրդավարական կուսակցությունը, Հայաստանի սոցիալիստական կուսակցությունը եւ «Սոցիալիստական Հայաստան» միավորման մեջ ընդգրկված 7 կուսակցությունները։ Ազգային ժողովրդավարների դաշինքը եւ Սահմանադրական իրավունք միությունը կստորագրեն օգոստոսի 31-ին՝ կուսակցությունների վարչության նիստեր անցկացնելուց հետո։ Հայտարարության տեքստը կհրապարակվի բոլոր մասնակիցների ստորագրումից հետո։

Թեեւ ՀԺԿ նախագահը ոչ կոռեկտ համարեց փաստաթղթի պաշտոնական հրապարակումից առաջ դրա քննարկումը, սակայն հայտնի է դարձել, որ հայտարարության մեջ ասվում է առաջիկա նախագահական ընտրություններին նշված կուսակցությունների միասնական թեկնածուով հանդես գալու մասին։ Ըստ Դեմիրճյանի, բուն թեկնածուի մասին խոսելը վաղ է, քանի որ նման հարց դեռեւս չի քննարկվել։ Մասնավորապես նա ժամանակավրեպ եւ ոչ կոռեկտ համարեց միավորման որոշ անդամների հայտարարությունները Ազգային միաբանության ղեկավար Արտաշես Գեղամյանի թեկնածությունը պաշտպանելու վերաբերյալ։ Պատասխանելով միասնական թեկնածուի ընտրման ժամկետների մասին հարցին, ՀԺԿ նախագահը նշեց միայն, որ մինչեւ հերթական նախագահական ընտրությունները այնքան էլ շատ ժամանակ չի մնացել, հարցը արագ լուծում է պահանջում։

Ստեփան Դեմիրճյանը չհերքեց այն փաստը, որ հայտարարության տեքստից հանվել է «Ռուսաստան-Բելոռուս» դաշինքին վերաբերող հատվածը, ինչպես եւ այն, որ հայտարարությունը բաց է միավորման մեջ այլ քաղաքական ուժերի ընդգրկման համար։ Դեմիրճյանը, սակայն, հերքեց ՀՀԿ-ի հետ համագործակցության, ինչպես նաեւ նախագահական ընտրություններին Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հնարավոր թեկնածությունը պաշտպանելու հնարավորությունը։

Ըստ ՀԺԿ նախագահի, համատեղ աշխատանքը ցույց կտա, կհաջողվի՞ արդյոք պահպանել միասնությունը եւ վստահությունը միմյանց նկատմամբ։ Միավորման վերաբերյալ քաղաքական հայտարարությունը, ըստ նրա, վկայում է նման մտադրության առկայության մասին։ Պատասխանելով այն հարցին, թե արդյոք որոշումներ կայացնելիս հաշվի կառնվի՞ միավորման մեջ ընդգրկված քաղաքական տարբեր ուժերի ազդեցությունը, Ստեփան Դեմիրճյանը նշեց, որ համագործակցության ընթացքում «արհեստական ոչինչ չի լինելու»։ «Միավորման մեջ կան խոշոր եւ ավելի փոքր կուսակցություններ։ Մենք բոլորին էլ հարգանքով ենք վերաբերվում, սակայն կան հարցեր, որտեղ զուտ թվաբանական մոտեցումներ հնարավոր չեն», ասաց ՀԺԿ նախագահը։

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 1

Նոր ուսումնական տարի

Հո՞գս, թե՞ ուրախություն

Սիմոնյանների ընտանիքում երեք անչափահաս երեխա կա։ Որդին՝ Վարդանը, 10-րդ դասարան կգնա այս սեպտեմբերին, դուստրը՝ Ռուզանը 8-րդ, կրտսերը՝ Գեւորգը, 4-րդ դասարանում է։ Հիմա՝ ըստ դպրոցական անհրաժեշտ ծախսերի։ Մոտ 100 դոլար է ծախսվել Վարդանի համար՝ տասներորդի է, ծախսերը շատ են, սակայն մոր՝ Սվետայի հավաստմամբ գնել են ամենաանհրաժեշտը։ Ռուզանի համար ծախսվել է մոտ 80 դոլար՝ հագուստ, գրենական պիտույքներ։ Ընտանեկան բյուջեից ամենաքիչ ծախսը Գեւորգի համար է. դեռ փոքր է, ծախսերը համեմատաբար քիչ են՝ մոտ 60 դոլար։

Սիմոնյանների ընտանիքը հայաստանյան չափանիշներով լավ ապրող կարելի է համարել, հույսը միայն աշխատավարձը չէ, Ռուսաստանում ապրող ազգականներն են օգնում։ Սակայն ընտանիքի համար երեք երեխային դպրոց ճանապարհելը փոքր հոգս չէ։ Արդեն ծախսված 240 դոլարին շուտով կավելանան նաեւ դասագրքերի փողը, դասարանի ֆոնդը եւ այլն։

Տիկին Սվետան չի պատկերացնում, թե ինչ կաներ, եթե Ռուսաստանից չօգնեին։ Ինչպե՞ս կհոգար այս ծախսերը։ Նա նաեւ զարմանում է՝ ինչպե՞ս են մյուսները հասցնում, եթե հույսն աշխատավարձն է, էլ չասած, եթե գործազուրկ են։

Երեւի մոտավորապես այնպես, ինչպես Մովսիսյանների ընտանիքն է։ Հայկուհի Մովսիսյանը միայնակ մայր է, աշխատանք չունի։ Ինքն ու դուստրը՝ Աննան, կենսաթոշակով են ապրում (ամիսը 5800 դրամ)։ Ամեն տարվա սեպտեմբերին անելանելի վիճակ է ստեղծվում։ Աննան անցյալ տարվա կիսաշրջազգեստից շատ չի աճել, այս տարի էլ կհագնի, կոշիկներն անցյալ տարվանն են ուրիշի։ Դեռեւս չլուծված է պայուսակի խնդիրը, սակայն այս հարցն էլ երեւի կլուծվի. հարեւանի երեխայի անցյալ տարվա պայուսակը Աննային կտան։ Տիկին Հայկուհին դստեր համար Ֆիրդուսու փողոցի ամենաէժան վերնաշապիկն է գնել, գրենական պիտույքներից ձեռք է բերել մի քանի տետր, օրագիր, նկարչական երկու ալբոմ։ Սա սկզբնական շրջանի համար։ Մնացյալ ծախսերը հոգալու համար տիկին Հայկուհուն եւս 6 հազար դրամ է անհրաժեշտ։ Իսկ սեպտեմբերի սկզբից նոր ծախսեր կսկսվեն։ 1650 դրամ դպրոցի գրադարանին (գրքերի մի մասն էլ գնել է անհրաժեշտ), 5 հազար դրամ՝ մարզազգեստի համար, 3 հազար դասարանի ֆոնդին, տոն օրերին ուսուցիչներին նվերներ... Դժվար է...

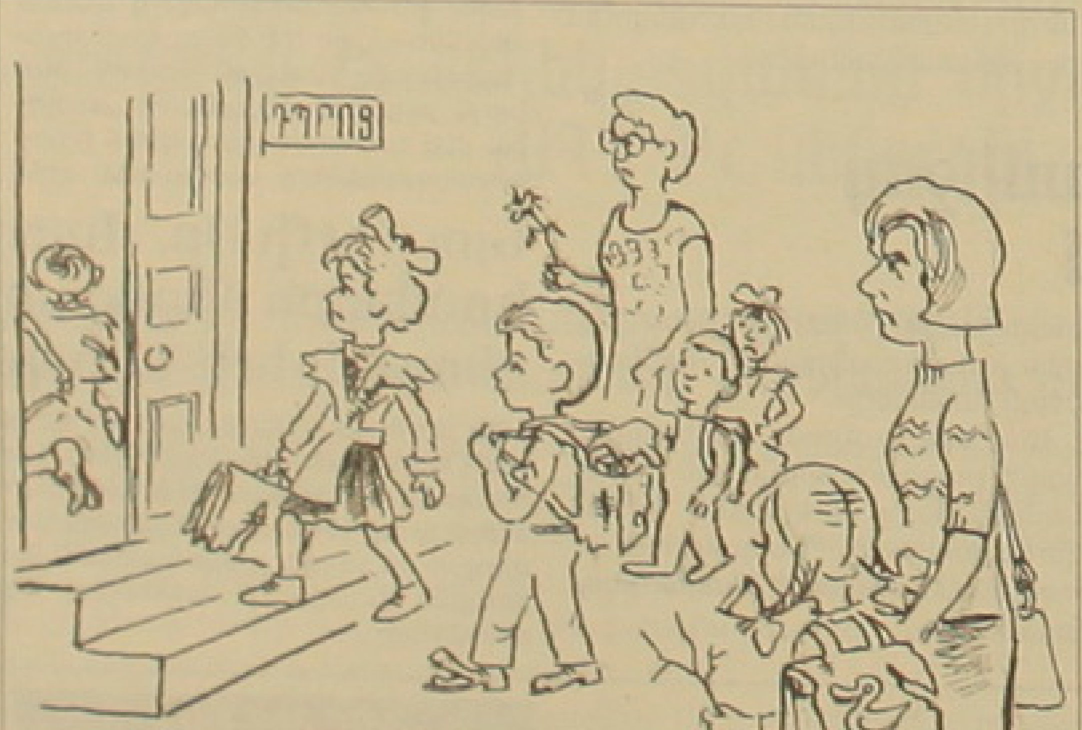

Մի բան էլ մոռացանք նշել՝ սեպտեմբերմեկյան ծաղկեփունջը։ Լավ կլինի, եթե երեխան ուսումնական տարվա առաջին օրը տոնական սկսի։ Սակայն դպրոց տարած Աննայի ծաղիկներն այս տարի էլ, հավանական է, անցյալ տարվա ծաղկեփնջի ճակատագրին արժանանան. չերեւան ճոխ ծաղկեփնջերի կողքին ու թառամեն ոչ թե ուսուցչի տան ծաղկամանի, այլ՝ աղբարկղի մեջ...

Մ. Հ.

ԵՐԳՉՈՒՀՈՒ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ՝ ՏՈՐՈՆՏՈՅՈՒՄ

Շամպայնի գավաթը լցրե՛ք սեպտեմբերի 2-ին

Սեպտեմբեր 26-ին Տորոնտոյում տեղի կունենա «Պիկովայա դամա» օպերայի պրեմիերան, որտեղ Լիզայի դերերգով հանդես կգա Հասմիկ Պապյանը։ Սա բառի իսկական իմաստով առաջնախաղ է Պապյանի համար. Կանադական օպերային բեմում առաջին անգամ է ելույթ ունենում, առաջին անգամ է հանդիսատեսի դատին ներկայացնում Լիզայի՝ իր 34-րդ դերերգը։

Ռուս երկու իսկաների՝ Պուշկինի եւ Չայկովսկու (օպերայի լիբրետտոն գրել է կոմպոզիտորի եղբայրը) «Պիկովայա դաման» 1890-ին Սանկտ Պետերբուրգի Մարիինյան թատրոնում ներկայացվելուց 15 տարի անց բեմադրվել է եվրոպական բոլոր առաջնակարգ, կարեւորագույն բեմերում։ Այսօր էլ Չայկովսկու՝ իր իսկ գնահատականով «գլուխգործոցը» շարունակում է հետաքրքրել աշխարհի թատրոններին։ Թե ինչպիսի բեմադրումներ, ստեղծագործական ինչպիսի «շնչառություն» ունի կանադական օպերային բեմում Ռիչարդ Բրեդշոյի ղեկավարած ներկայացումը, կտեղեկացնենք առաջիկայում՝ Պապյանի հետ մեր ապագա հարցազրույցում։ Իսկ այսօր համաշխարհային ուղեծիր մտած մեր աստղին «Ազգ» օրաթերթի, նրա բազմաթիվ ընթերցողների, Պապյանի երկրպագուների անունից ուզում ենք շնորհավորել, սեպտեմբերի 2-ին՝ իր տարեդարձի օրը, նա մի հազվադեպ, թանկարժեք նվեր, կարծում ենք, արդեն ունի՝ տարեդարձի կարկանդակը Տորոնտոյում ընտանիքի հետ է համտեսելու։ Մեր բարձրացրած շամպայնի գավաթը բեմական աննախադեպ հաջողություններին, նոր պայմանագրերին, անձնական երջանկությանը ու ընթերցողների չվերջացող ցանկություններին հավելում է եւս մեկը՝ շուտափույթ ապաքինում հորը՝ Հարություն Պապյանին։

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Երեւանի դպրոցներում սովորում են 150 հազար աշակերտներ

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Երեւանի դպրոցներում ներկայումս սովորում են 150 հազար աշակերտներ, իսկ նրանց դասավանդում են 15 հազար ուսուցիչներ։ Այս մասին օգոստոսի 30-ին կայացած մայրաքաղաքի դպրոցների տնօրենների հերթական խորհրդակցության ժամանակ տեղեկացրեց Երեւանի քաղաքապետարանի կրթության վարչության պետ Օնիկ Վաքյանը։ Ըստ վարչության պետի, նախորդ տարվա համեմատ նվազել են դպրոցներում տեղ գտած խախտումները։ 18 դպրոցների տնօրեններ հեռացվել են աշխատանքից, որոնցից երկուսը՝ դիմելով իրավական ատյաններին, վերականգնվել են իրենց պաշտոնում, սակայն այսօր էլ շարունակում են աշխատել նախկին ոճով։

Մայրաքաղաքի 20 դպրոցներ մեծ աշխատանք են կատարել մայրենի լեզվի եւ գրականության իմացության զարգացման ուղղությամբ։ Օ. Վաքյանը մտահոգություն հայտնեց դպրոցներում մաթեմատիկա առարկայի դասավանդման շուրջ, քանի որ վերջին տարիներին դպրոցներում մաթեմատիկա են դասավանդում ոչ մասնագետ ուսուցիչները։ Նրանց մեծ մասը ինժեներներ են կամ այլ մասնագետներ։ Կրթության վարչությունը այս տարի անցկացնելու է ատեստավորում մաթեմատիկայի ուսուցիչների շրջանում։ Վարչության պետն անհանգստություն հայտնեց ռազմագիտություն եւ ֆիզկուլտուրա առարկաների ուսուցանման մեջ առկա բացթողումների վերաբերյալ (չեն գործում նախկին ռազմագիտության կաբինետները, չի ուսուցանվում զենքի օգտագործում եւ այլն)։

Նշվեց նաեւ, որ մայրաքաղաքի 40 դպրոցներում ամռան ընթացքում իրականացվել են 45 մլն դրամի շինարարական աշխատանքներ, ընդ որում շինարարները չեն ստացել պետական բյուջեից եւ ոչ մի լումա։ Օ. Վաքյանի գնահատմամբ, այդ աշխատանքները կատարվել են այն դպրոցներում, որոնց տնօրենները հեղինակություն եւ վստահություն ունեն ծնողների եւ աշակերտության շրջանում։ Վերանորոգման գումարները ներդրվել եւ աշխատանքները կատարվել են բացառապես ծնողների կողմից։

ՍԱՀՄԱՆԱՄԵՐՁ

Հաշվառվում են հրետակոծված տները

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Սեպտեմբերի 10-ին Տավուշի սահմանամերձ 9 գյուղերում կավարտվի ադրբեջանական հրետակոծությունից վնասված տների հաշվառումը։ Օգոստոսի 29-ին ՀՀ կառավարությանն առընթեր փախստականների եւ միգրացիայի վարչության պետ Գագիկ Եգանյանը Տավուշի սահմանամերձ գյուղերի գյուղապետների մասնակցությամբ անցկացված սեմինարում ներկայացրեց սահմանամերձ գյուղերում հրետակոծություններից տուժած տների հաշվառման կարգը։

Տավուշի մարզում կատարվող հաշվառումից հետո գործընթացը կընդգրկի սահմանամերձ մյուս բնակավայրերը։ Մարզերում հրետակոծված տների ցանկը ճշտելուց հետո նախատեսվում է միջազգային դոնորների օգնությամբ իրականացնել դրանց վերականգնման ծրագիր։

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի։
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

«Աբովյան» հեռուստախմբագրության միջադեպը՝ նախընտրական շրջանին մոտենալու նշան

Սկիզբը էջ 1

Լրագրողներին ներկայացվեց նաեւ հետագա դեպքերի հետ կապված «Կոտայք» մարզային թերթի հրապարակումը Աբովյան նոր վերադարձած գործարար Սպարտակ Մելիքյանի մասին:

Ապրիլի 4-ին նույն «Աբովյանի» եթերից, Սպարտակ Մելիքյանի մասին հրապարակումը հավանաբար ընկալելով որպես նախընտրական արշավի մեկնարկ, ելույթ է ունեցել քաղաքապետ Կարո Իսրայելյանը: Ի դեպ, դիտելու արժանի ելույթ էր, քանի որ քաղաքապետն ի ցույց էր դրել իր ողջ բառապաշարն ու դերասանական տաղանդը՝ փաստելով երկուսի էլ սահմանափակությունը: Պրն Իսրայելյանն իրեն թույլ էր տվել ստոր ու ավազակ անվանել ոչ միայն գործարար Սպարտակ Մելիքյանին, այլեւ «Փարվանա» համալիրի տիրոջն ու նրա տիկնոջը, «Գարդմանք» հայրենակցական միության Աբովյանի կառույցի ղեկավար Բորիս Մայիլյանին:

Կարո Իսրայելյանը, օրինակ, «Փարվանան» անվանել է հասարակաց տուն, մոռանալով, որ ինքը հաճախ է ճաշկերույթներ կազմակերպել հենց այդ «հասարակաց տանը»՝ վճարելով 6-անիշ գումարներ (դրամով):

Քաղաքապետից տուժածները հեռուստաելույթից հետո դիմել են դատարան: Եվ առաջին ատյանի, եւ վերաքննիչ դատարանները որոշել են, որ Կարո Իսրայելյանը մեղավոր է եւ պարտավոր նույն եթերից հերքել իր ասածները:

Բայց որպեսզի քաղաքապետը որեւէ հարցում չդժվարանա, Աբովյանի մյուս՝ «Լանջ» հեռուստաընկերությունը հավաքել է իր եթերում քաղաքի, այսպես կոչված, մտավորականությանը՝ ի պաշտպանություն քաղաքանվիրյալ քաղաքապետի: Մասնավորապես, հերիք չէ գործարար, հետն էլ բանաստեղծուհի մի տիկին, ոմն Գոհար Վարդանյան, հեռուստաեթերից կարծիք է հայտնել, թե պետք է «Աբովյանի» աշխատակիցների «բերաններին հասցնել»: Տիկինը եթերից այնպես էր խոսում, կարծես ոչ թե բանաստեղծուհի լինի, այլ Աբովյան քաղաքի թիվ մեկ հեղինակությունը: Մեկ այլ բանաստեղծ, բայց այս անգամ նաեւ լրագրող Կամո Տոնոյանն էլ գտնում էր, որ ոչ թե քաղաքապետը պետք է հերքում տա (ինչպես որ դատարանի վճիռն է), այլ՝ հեռուստաընկերությունը: Հետաքրքրական մոտեցում է:

Ինչեւէ, «Աբովյանը» լուսաբանել է նաեւ նշված դատավարությունը, որի տեսաերիզը ստանալու պահանջ է ներկայացրել քաղաքապետը՝ սպառնալով հեռուստաստուդիա ուղարկել 5 հոգու՝ աշխատակիցներին ծեծելու:

Սպառնալիքը (քաղաքապետի թե մեկ ուրիշի) իրագործվել է օգոստոսի 24-ին: «Աբովյանի» գրասենյակ են ներխուժել 5 հոգի (եւս 3-ը մնացել են դրսում), ծեծկռտուք է սկսվել հեռուստաընկերության հիմնադիր Արտաշես Մեհրաբյանի հետ: Հարձակվողների մեջ է եղել նաեւ քաղաքապետի բարեկամ եւ նախկին վարորդ Նվեր Դավթյանը, որը հարվածել է «Աբովյանի» գործադիր տնօրեն Ազնիվ Չիզմեչյանին:

Աբովյանի ՆԳԲ աշխատակիցները տիկին Ազնիվի ահազանգերին արձագանքել են գրեթե մեկ ժամ ուշացումով, հետո էլ, արդեն բաժնում, թույլ են տվել, որ քաղաքապետը վիրավորի տիկնոջը: ՆԳԲ աշխատակիցները, ի դեպ, Կարո Իսրայելյանի հայհոյանքների նկատմամբ բացարձակ խուլ են գտնվել:

Ազնիվ Չիզմեչյանին հարվածող Նվեր Դավթյանն էլ նույն ՆԳ բաժնում իր բաժին սպառնալիքն է հասցրել տիկնոջը:

Երբ տիկին Ազնիվը քննիչից պահանջել է դատաբժշկի ուղեգիր, նրան նախ սպասեցրել են մինչեւ հաջորդ օրվա առավոտ: Օգոստոսի 25-ին արդեն ոմն քննիչ Հունանյան լրացրել է ուղեգիրը, տվել ստորագրելու, բայց այդպես էլ ուղեգիրը չի հանձնել տիկին Չիզմեչյանին: Նույն օրը երեկոյան Ազնիվ Չիզմեչյանը հեռագիր է ուղարկել ՀՀ ՆԳ նախարարին՝ բացատրելով տեղի ունեցածը: Մինչեւ երեկ ոչ մի պատասխան չի եղել:

Փոխարենը, օգոստոսի 29-ին Աբովյան են այցելել ՀՀ-ում Մեծ Բրիտանիայի, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի, Իտալիայի դեսպաններն ու ԵԱՀԿ ներկայացուցիչը: Նրանք հանդիպել են «Աբովյան» հեռուստախմբագրության աշխատակիցների, նաեւ քաղաքապետի հետ: Վերջինս նրանց դիմավորել է աղուհացով, երգուպարով:

Թե ինչ կարծիք կկազմեն դեսպանները, թերեւս կիմանանք: Բայց անկախ ամեն ինչից եւ մեղավորների ով լինելուց, ակնհայտ է, որ նման միջադեպն իր յուրօրինակությունն ունի: Նախ՝ չարաբաստիկ նախընտրական տարում, այսպես կոչված չորրորդ իշխանության ներկայացուցիչների նկատմամբ նման բռնությունները եզակիությամբ չեն տառապի, հատկապես մայրաքաղաքից դուրս: Թողտվությունն ու կամայականությունները վստահաբար շեշտված են լինելու մարզերում, որտեղ տեղական իշխանիկների վարքագիծը «պոռթկալու» հնարավորություններ է ստանալու:

Խոսքի ազատության իրավունքի նման ոտնահարմամբ ընտրությունների գնալն անիմաստ է, բայց կարծես թե իրավապահ եւ ոչ մի կառույցի դա չի մտահոգում: Առաջ էլ չի մտահոգել, բայց գոնե այս ժամանակահատվածում մտահոգի...

Հ. Գ. Թե «Աբովյան» հեռուստախմբագրության աշխատակիցների նկատմամբ բռնությունները ո՞ւմ հեղինակած գործն են, մեր որոշելիք խնդիրը չէ: Բայց Աբովյանի քաղաքապետի օգտին չի խոսում ոչ միայն ապրիլի 4-ի հեռուստաելույթը, այլեւ մեր գործընկեր, «Օր» թերթի թղթակից Արթուր Հովհաննիսյանին տված հարցազրույցի ձայնագրությունը, որում իր քանքարի ողջ «փայլը» Կարո Իսրայելյանը սպառել է սրա-նրա հասցեին վիրավորական խոսքերով:

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Երեւանի քաղաքապետարանն առաջինն արձագանքեց հետաքննությանը

Օգոստոսի 29-ին Երեւանի քաղաքապետարանը քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանի հանձնարարությամբ կազմակերպել էր **«Ազգ»** օրաթերթի նախորդ օրվա համարում տպագրված լրագրող Սառա Պետրոսյանի «Ձեռնարկությունները Հրազդան գետը վերածել են մաքրման կայանի» հոդվածի քննարկումը: Բացի հետաքննող լրագրողների ընկերակցությունից, քննարկմանը հրավիրված էին քաղաքային սանէպիդկայանի, ՀՀ բնապահպանության նախարարության, բնապահպանական տեսչության ներկայացուցիչները, Աերացիայի կայանի տնօրենը, Հրազդանի կիրճի պահպանությանը կոչված այլ պաշտոնյաներ:

Քաղաքապետի տեղակալ Ֆիրդուս Զաքարյանը ներկաներին հայտնեց, որ հոդվածում առաջ քաշված հարցերը խոր մտահոգության տեղիք են տալիս, եւ իրենք պարտավոր են հոգ տանել «Երեւան քաղաքի միակ կանաչ գոտու»՝ Հրազդանի կիրճի պահպանության մասին: Քննարկման մասնակիցներից ոմանք հոդվածում ներկայացված անօրինականություններին ավելացրին նոր փաստեր: Մասնավորապես Աերացիայի կայանի տնօրենը հայտնեց, որ «Նաիրիտի» կեղտաջրերը ոչ միայն Մասիսի տարածքից են գետը լցվում, այլեւ՝ Չարբախի տարածքից: Հավելեց, որ մետաքսի կոմբինատը հայտարարում է, թե չի աշխատում, բայց «Կաշի ԲԲԸ-ի» նման ամիսը մեկ-երկու օր աշխատում է ու արտադրական կեղտաջրերը լցնում Հրազդան գետը: Նշվեցին եւս մի քանի գործարանների անուններ, որոնք չունեն մաքրման կայաններ եւ աղտոտում են գետը:

Հրապարակումից դժգոհ էր միայն Երեւանի տարածքային բնապահպանական տեսչության պետ Հ. Ասատրյանը: Նա հոդվածը «անգրագիտություն» համարեց, որի միակ պատճառը, կարծում ենք, այն չէր, որ ինչպես ներկայացրել էինք թյուրիմացաբար՝ «Արմենալի» ջրերի ավելցուկը կոյուղի է լցվում, ոչ թե Հրազդան: Պարզապես ձեռնարկությունների էկոլոգիական վիճակի ուսումնասիրությունը ստանձնած այս կազմակերպությանը լուրջ մեղադրանքներ էին ներկայացված: Քաղաքապետի տեղակալ Կոշեցյանը քննարկման ավարտին առաջարկեց համատեղ աշխատանքային խումբ ստեղծել, որը կստանձնի Հրազդան գետի ուսումնասիրությունը ակունքից:

50-ԱՄՅԱԿ

Գաղափարական մարտիկն ու քաղաքագետը

Այսօր լրանում է ռուսաստանցի ճանաչված քաղաքական գործիչ, Ռուսաստանի աշխատավորների ինքնակառավարման կուսակցության նախագահ Լեւոն Չախմախչյանի ծննդյան 50-ամյակը: Փաստորեն նա միակ հայորդին է, որը Հայաստանի սահմաններից դուրս գլխավորում է Ռուսաստանում բավական ազդեցիկ եւ ճանաչված քաղաքական կուսակցություն:

Լ. Չախմախչյանը ծնվել է 1952 թ. Երեւանում, հայտնի գիտնական եւ մանկավարժ Խորեն Չախմախչյանի ընտանիքում: Ընտանեկան հրաշալի դաստիարակությունը, մարդկային բարձր արժեքներին մանուկ հասակից հաղորդակցվելն իրենց կնիքն են թողել Լ. Չախմախչյան մարդու եւ քաղաքացու ձեւավորման վրա, եւ այսօր էլ բնութագրում են նրա բարոյական եւ հոգեւոր նկարագիրը:

Ավարտել է Երեւանի պետական համալսարանը եւ ԽՄԿԿ Կենտկոմին առընթեր բարձրագույն կուսակցական դպրոցը: Աշխատանքային կենսագրությունն սկսել է «Կոմունիստ» թերթում, որպես մարզական լրագրող: Այն ժամանակների գաղափարախոսական պարտադրանքներին տուրք չտալու, ազատ ու անկաշկանդ ստեղծագործելու շնորհիվ, նա շատ արագ դարձավ հանրապետության առաջատար մարզական մեկնաբաններից մեկը: Այդ տարիներին նա գրեց «Օլիմպիական ակնթարթներ» գիրքը, հայ օլիմպիական մարզիկների նվաճումների մասին պատմող մի ընդգրկուն ժողովածու, որը լայն արձագանք գտավ հանրապետությունում եւ դարձավ ապագա գրողի եւ հրապարակախոսի առաջին լուրջ հայտը:

1981 թ. Լ. Չախմախչյանը հրավիրվում է աշխատանքի ՀԿԿ Կենտկոմ, սկզբում որպես հրահանգիչ, սեկտորի վարիչ, Կենտկոմի առաջին քարտուղարի օգնական, ապա բաժնի վարիչ: 1990 թ. Լ. Չախմախչյանը տեղափոխվում է աշխատանքի ԽՄԿԿ Կենտկոմ: Այնուհետեւ պատասխանատու պաշտոններ է վարում ԽՍՀՄ նախագահի եւ ՌԴ կառավարության աշխատակազմերում: 1997 թ. նա գլխավորում է «ՏՎ-6 վոլնա» հեռարձակող կենտրոնը եւ «ՏՎ-6 մեդիա» գործակալությունը:

1996 թ. նա գլխավորում է ՌԴ նախագահության թեկնածու, անվանի ակնաբույժ, կուսակցության հիմնադիր եւ առաջնորդ, ակադեմիկոս Ս. Ֆյոդորովի նախընտրական շտաբը եւ նրա ողբերգական մահից հետո, 2000 թ. ստանձնում այդ պաշտոնը, կուսակցության արտահերթ՝ 5-րդ համագումարում ընտրվելով բարձրագույն խորհրդի նախագահ:

2001 թ. ապրիլին «Ռոսիա» հասարակական շարժման անդրանիկ համագումարում նա ընտրվում է քաղաքական խորհրդի նախագահ, ՌԴ Պետդումայի նախագահ Գ. Սելեզնյովի առաջին տեղակալ:

2002 թ. փետրվարին Ռուսաստանի աշխատավորների ինքնակառավարման կուսակցության 6-րդ համագումարում Լ. Չախմախչյանն ընտրվում է կուսակցության նախագահ:

Քաղաքական հասունությունն ու պատասխանատվությունը, մարդկանց հետ աշխատելու, գաղափարակիցներին համախմբելու փորձը Լ. Չախմախչյանին հնարավորություն տվեցին ամրապնդել եւ ստվարացնել կուսակցության շարքերը, կայացնել որպես քաղաքական ինքնուրույն ուժ, որն այսօր իր արժանի տեղն ունի Ռուսաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքում:

Լ. Չախմախչյանի կենսագրության մեջ, նրա հրատարակած բազմաթիվ գրքերի եւ աշխատությունների շարքում ուրույն էջ դարձավ վերջերս լույս տեսած «Հայաստան, 1988 դեկտեմբերյան փորձություն» մեծածավալ վավերագրական գիրքը: Աղետի հենց առաջին օրերից աշխատանքի բերումով լինելով փրկարարական միջոցառումների անմիջական մասնակից, պրոֆեսիոնալ լրագրողը բազմաթիվ փաստաթղթեր ու հետաքրքրական տեղեկություններ է հավաքել, որոնք առանձնակի կարեւորել են գիրքը եւ ընթերցողի սեփականությունը դարձրել այդ ծանր օրերի՝ մինչեւ այժմ անհայտ շատ փաստեր:

Վերջին տասնամյակում ապրելով եւ գործելով Մոսկվայում, Լ. Չախմախչյանն ամենեւին չի խզել կապերը հայրենակիցների հետ: Ավելին, օգտագործելով քաղաքական կուսակցական ղեկավար գործչի իր ազդեցիկ դիրքը, նա մեծապես աջակցում է Մոսկվայի հայ համայնքին, մշտապես կապ է պահպանում Հայաստանի իր մտերիմների, ընկերների եւ հասարակական-քաղաքական առողջ ուժերի հետ, ոգեւորվում հանրապետությունում կատարված ցանկացած դրական տեղաշարժով:

Լինելով հայ-ռուսական ռազմական, քաղաքական եւ տնտեսական ինտեգրման ջատագովը, նա իր լուման է ներդնում այդ կապերի խորացման եւ հզորացման գործում: ՌԴ առաջատար լրագրերում եւ ամսագրերում Լ. Չախմախչյանի հրատարակած հոդվածներն ու ելույթները ցույց են տալիս, թե նա քաղաքական ինչպիսի սուր զգացողությամբ եւ հեռատեսորեն է ընկալում այդ ուղղությամբ ՀՀ ղեկավարության կատարած յուրաքանչյուր քաղաքական քայլը, նշելով, որ Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի ապագան տեսնում է Ռուսաստանի հետ սերտ համագործակցության մեջ:

ՌԱՖԻԿ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ
ՀՀ ԱԺ նախագահի
խորհրդական

Հարությունյան եղբայրները կապ չունեն «Անիկոմի» հետ

«Ազգի» երեկվա համարում, Հյուսիսային պողոտայի բնակիչների բողոքի արտահայտություններին անդրադարձող՝ «Փողերը մեզ, իսկ բնակիչներին՝ «փողափոշին» վերնագրով հոդվածում բնակիչները պնդում էին, որ իրենց տների գինը սխալ գնահատողը եղել է ՀՀ արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանի եղբորը պատկանող «Անիկոմ» ընկերությունը: Երեկ այս կապակցությամբ արդարադատության նախարարի մամուլի քարտուղար Արա Սաղաթելյանը մեզ տեղեկացրեց, որ «Անիկոմ» անվամբ ձեռնարկությունը չի պատկանում նախարարի եղբայրներին՝ Հայկ Հարությունյանին եւ Վահան Հարությունյանին: Բացի այդ, նշեց նա, նրանք ոչ մի առնչություն չունեն Հյուսիսային պողոտայի օտարվող տների գնահատման գործընթացի հետ: Նրանց գործունեությունը սահմանափակվում է անուրդային գործընթացի սահմաններում:

Ի լուր լրագրողների

Մամուլի ազգային ակումբը «Հրատապ թեմա» ծրագրի շրջանակներում լրագրողներին հրավիրում է հանդիպման ՀՀ կրթության եւ գիտության փոխնախարար Աիդա Թոփուզյանի հետ:

Հանդիպումը կկայանա սեպտեմբերի 2-ին, ժամը 12-ին, ՄԱԱ-ում:

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲ

Օգոստոսի 31-ը զորավար Անդրանիկի հավերժության օրն է

Մահվան 75-ամյակի առթիվ

Քանի կա հայ ժողովուրդը Անդրանիկը անմահ է...
Մարշալ Բաղրամյան

1927 թ. օգոստոսի 31-ին հեռավոր Ամերիկայի Ֆրեզնո քաղաքի Չիկո առողջարանում իր երկրային կյանքին հրաժեշտ տվեց հարկադրյալ տարագրության մեջ գտնվող «Արարատի նման վեհ եւ նրա գագաթի ձյունի նման անբիծ» մեծ հայը Զորավար Անդրանիկը:

Հոդվածում չենք ներկայացնելու անզուգական հերոսի 30-ամյա պայքարի տարեգրությունը: Վերջին տասնամյակում, փառք Աստծո, իրար հետեւից Հայաստանում լույս տեսան մի շարք արժեքավոր ուսումնասիրություններ (հեղինակներ մեծ երախտավորներ Անդրանիկ Չելեպյան, Հրաչյա Սիմոնյան, Համբարձում Կարապետյան, Սողոմոն Մկրտչյան, Ռոբերտ Կարայան), որոնցում համակողմանիորեն վեր է հանված Զորավար Անդրանիկի կյանքի ու գործունեության փառապանծ ուղին:

Հայտնի է, որ զորավարը պատգամել էր ճոխ թաղում չկատարել, իրեն ընդունել որպես ազգի համեստ մի զինվորի, սակայն հայտնի է, որ թե Ֆրեզնոյում եւ թե Փարիզում, իսկ հետագայում առավել եւս հայրենիքում ինչպես զորավարին հավերժության ճանապարհեցին համաժողովրդական եւ պետական ամենաբարձր մեծարանքով:

Այն ժողովուրդը, որը հարգել գիտի իր հերոսներին, անմահ է:

Այժմ Երեւանի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ մայր տաճարի հարեւանությամբ մի քանի ամիս է, որ ընթանում են շինարարական աշխատանքներ, փոքրիկ հուշաքարից տեղեկանում ենք, որ կառուցվում է հուշակոթող նվիրված Զորավար Անդրանիկին:

Այսպիսով իրականանում է «Զորավար Անդրանիկ» Հայոց համազգային միության եւ մեկ ծրագիրը շնորհիվ Հայաստանի պաշտպանության նախարարության ջանքերի եւ նյութական աջակցության, ինչպես նաեւ ամերիկաբնակ մեր հայրենակից, արմատներով վանեցի, եղեռնից փրկված ծնողների զավակ Վահրամ Շիրինյանի 75000 դոլար նվիրատվության:

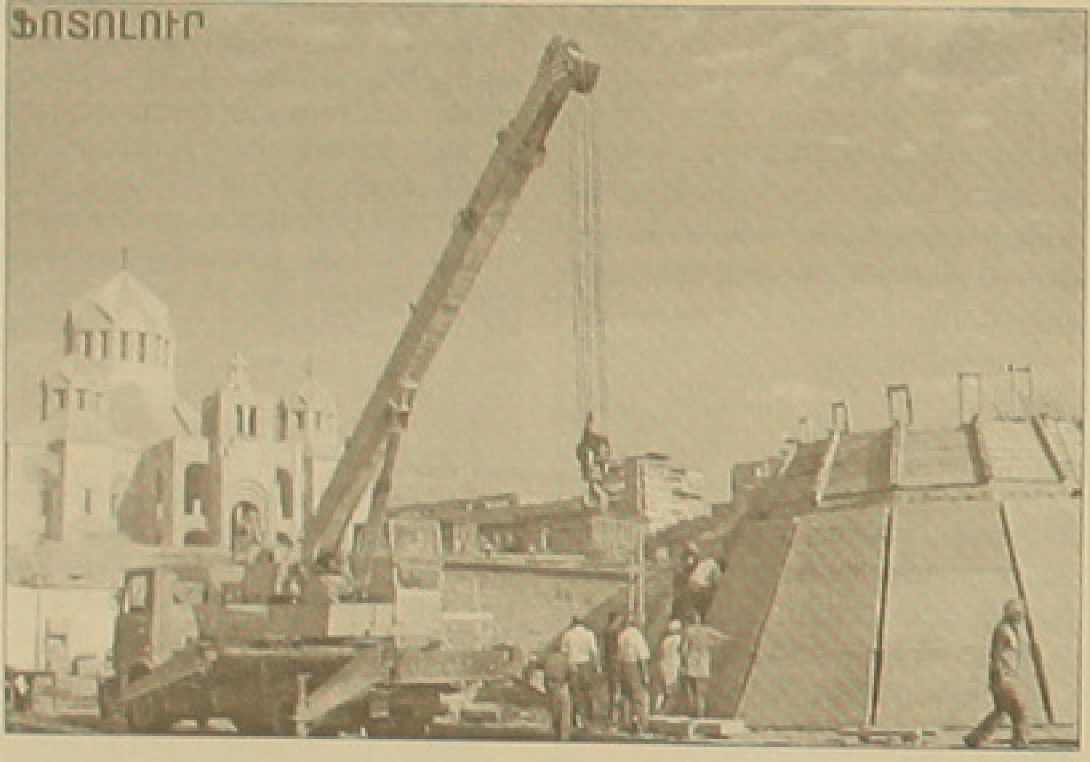

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Հեռու չէ այն օրը, երբ ազգովին կտեսնենք կառուցվող թանգարան-պատվանդանի վրա վեր խոյացած հերոսի հուշարձանը (հեղինակ` տաղանդավոր քանդակագործ Արա Շիրազ, ճարտարապետ անվանի վարպետ Ասլան Մխիթարյան):

Հուշարձանը ձուլվում է բրոնզից, շուրջ 9 մետր բարձրությամբ, տեղադրվելու է գրեթե նույն բարձրության, բրգաձեւ, գրանիտե պատվանդանի վրա:

Արձանը պատկերում է Զորավար Անդրանիկին վեհաշուք, հաղթ բազկի մեջ արդարության սուրը վեր պարզած, ասպանդակներով հեծյալի տակ ծառս եկող զույգ նժույգներին զսպած: Գալիքի հավատով...

Հոդվածի շրջանակից առայժմ դուրս ենք թողնում նաեւ շինարար-բանվոր վարպետներին, շինարարության ղեկավարության նվիրական աշխատանքը, խոսքս այն մասին էլ չի լինելու, թե ինչ բարդ եւ դժվարին գործ են կատարում հայրենիքում մի քանի հոգի մնացած արձանագործ վարպետները, որոնք, ինչպես եւ շինարարները, իրենց ղեկավարների` Խըդր Միրզոյանի, Լեւոն Մկրտչյանի անմիջական մասնակցությամբ եւ Արա Շիրազի ու Ասլան Մխիթարյանի մշտական ուշադրությամբ ձգտում են նշված ժամկետին ավարտել կառույցը:

Հաճախ եմ այցելում շինարարներին եւ այժմ ցանկանում եմ ընթերցողներին հայտնել ուրախությունս կապված շինարարության շուրջ ժողովրդական հարգանքի դրսեւորման մի երեւույթի հետ:

Նախ` հաճախ են թարմ ծաղիկներ դրվում շինարարությունն ավետող հուշաքարի վրա: Քիչ չեն դեպքերը, երբ ահել ու ջահել քաղաքացիներ մոտենում են բանվորներին եւ տեղեկանալով, թե ինչ է կառուցվում, տեղնուտեղը խնդրում են բահ ու բրիչ եւ իրենց քրտինքով հարգանքի տուրք են տալիս ազգի պաշտպան հերոսի հիշատակին:

Ահա նրանցից մեկի` Մեծ հայրենականի մասնակից, ղարսեցու արմատներով, գյումրեցի Կորյուն Ամիրխանյանի հետ զրույցի մասին պիտի պատմեմ:

Հարցիս, թե` Կորյուն պապ, ի՞նչը դրդեց քեզ բահ վերցնել, նա ասաց. «Բա ողջ կյանքում ազգի համար արյուն, քրտինք թափած Անդրանիկի համար մի կաթիլ քրտի՞նք էլ չթափենք, եւ ավելացրեց, բա լավ չէ՞ր լինի, որ մի կնքված արկղ էլ լիներ եւ ամեն մարդ իր հնարավորության սահմաններում դրամական նվիրատվություն կատարեր շինարարությանը նպաստելու` թեկուզ բանվորների ընդմիջման համար, դա բարոյականություն է, դաստիարակություն, ապա մտածելով շարունակեց, ծխողներս մի օր չծխենք եւ դրամը արկղը գցենք, Հրանտը չի աղքատանա, երեխեքը մի պաղպաղակ որ չուտեն, Թամարը չի տուժի, էլի ասեմ... Հրաժեշտին ավելացրեց, որ Անդրանիկը հայ ազգի սուրբ փրկիչն է, եւ ազգովին պիտի կառուցվի նրա հուշարձանը: Ճիշտը դա կլիներ, կազմակերպել է պետք: Եւ ճիշտ կլինի նաեւ, որ հայոց եկեղեցին ազգի հերոսին հայոց սրբերի շարքին դասի հենց հուշարձանի բացման օրը:

Համաձայն եմ քեզ հետ, կարսեցի Մկրտչի որդի գյումրեցի Կորյուն, մեծ զորավարի անբիծ կերպարը քննություն է բռնել հայոց ազատագրական պայքարի տարեգրության մեջ եւ պետք է որ հերոսի (ինչո՞ւ միայն Անդրանիկի) հիշատակին նվիրված յուրաքանչյուր խոշոր միջոցառում արձագանք ստանա ամեն մի հայի սրտում, առաջնորդվի պետական ամենաբարձր ատյանների կողմից, որպեսզի կայանա համազգային հավաքական ջանքեր առաջացող խնդիրների բարեհաջող լուծմանը նպաստելու համար` առանց կուսակցական խտրության. հերոսին ծնել է ժողովուրդը, եւ հերոսն իր ժողովրդինն է...

ՆՈՐԱՅՐ ՄՈՒՇԵՂՅԱՆ,
«Զորավար Անդրանիկ» ՀՀ միության նախագահ

■ *Այսօր տեղի կունենան Զորավարին նվիրված արարողություններ. ժամը 15-ին այցելություն արձանի տեղադրման վայր, ապա` Եռաբլուր Անդրանիկի շիրիմին: Ժամը 17-ին հանդիսավոր երեկո Գրողների տանը:*

Պարտավորությունների կատարո՞ւմ, թե՞ կոսմետիկ շտկումներ

Օգոստոսի 2-ը պատմական կարելի է համարել Թուրքիայում, քանի որ այդ օրը Եվրամիությանն անդամակցելու համար խորհրդարանն ընդունեց մի շարք որոշումներ: Դրանց նախորդեցին մամուլում ծավալված բուռն վիճաբանություններն ու քննարկումները: Պահանջված բարենորոգումների յուրաքանչյուր կես կամ բանաձեւ թուրքերը կապում էին կոնկրետ անհատի կամ փոքրամասնության հետ: Մահապատժի վերացումը, օրինակ, նշանակելու էր խնայել Օջալանի կյանքը, որն այժմ թուրքական բանտում տանջանքների է ենթարկվում: Նրանց չէր բավարարում բանակի կողմից հարյուր հազարավոր քրդերի ոչնչացումը: Նրանք պահանջում էին նաեւ ղեկավարի ոչնչացումը: Մարդու իրավունքները հարգելու բանաձեւերը դարձյալ հիմնականում առնչվում էին քրդերի հետ, որոնք Թուրքիայի 65 մլն բնակչության մեկ չորրորդն են կազմում: Նրանց չէր թույլատրվում օգտագործել իրենց լեզուն, երգել իրենց երգերը կամ հիշատակել ազգային պատկանելությունը: Նրանց «լեռնցիներ» էին կոչում, եւ քրդերը պարտավոր էին անխոս կրել այդ պիտակը:

Հայերիս հետաքրքրողն առավելապես այն օրենքն է, որով վաքըֆներին (կրոնական բարեգործական միություններ) թույլատրվում է կալվածքներ սեփականացնել: Դրանք հիմնականում եկամտաբեր կալվածքներ են, որոնցով ֆինանսավորվում են դպրոցներ, հիվանդանոցներ, եկեղեցին եւ ծերանոցներ: Այս նոր օրենքը, որի ջատագովն էր նախկին վարչապետ Մեսութ Յըլմազը, իրականում սոսկ վերականգնում է փոքրամասնությունների կալվածքներ գնելու կամ որպես ժառանգություն նվեր ստանալու իրավունքները:

Խորհրդարանի անդամներից Մեհմեդ Գյուլը «դավաճանություն» անվանեց այս զիջումը, որով «հայրենիքի հողակտորները տալիս ենք օտարներին»:

Իսկ ովքե՞ր են այդ «օտարները», եթե ոչ այդ հայրենիքի բնիկները` հայերն ու հույները, որոնցից բռնի խլվել է ամեն ինչ: Լրատվամիջոցների քննարկումներում թուրքական ռասիզմն իր իրական դեմքը ցույց տվեց: Լուտանքներ ու վիրավորական խոսքեր արձակվեցին փոքրամասնությունների եւ հատկապես հայերի հասցեին:

Հակառակ 1923 թվի Լոզանի պայմանագրին, որով ճանաչվում էին Թուրքիայի փոքրամասնությունների իրավունքները, կառավարությունը 1936-ին մի օրենք ընդունեց (բայանամե), որով փոքրամասնություններից պահանջվում էր գրանցել իրենց սեփականությունը: Այն եկեղեցիները կամ բարեգործական ընկերությունները, որոնք ուշ արձագանքեցին սույն հրամանին, կորցրեցին իրենց կալվածքների սեփականության իրավունքը: Դրանք առանց մեկնաբանությունների բռնագրավվեցին: Հայկական շատ բարեգործական ընկերություններ մեծապես տուժեցին այս խտրական օրենքի կիրառումից, որի նպատակն էր թուլացնել հայկական համայնքը: 50 հայկական արժեքավոր կալվածներ «զոհ» գնացին թուրքական այս խորամանկությանը: Հունական համայնքը կորցրեց ավելի շատ: Այս խարդախ ծրագրի կիրառմամբ, ընդհանուր առմամբ 206 կալվածքներ անցան թուրքական կառավարության ձեռքը:

1936-ից հայերին արգելվեց նոր կալվածքներ ձեռք բերել: Վնասների ծանրությունն ու մնացած կալվածքները եւ կորցնելու վախը ստիպեցին հայերին հրաժարվել նոր կալվածներ ձեռք բերելու մտադրությունից:

Այժմ նոր օրենքի հրապարակումով հայերն զգուշավոր լավատեսություն են պահում, որ կկարողանան 1936-ից հետո ձեռք բերված եւ այլ անուններով գրանցված կալվածքները գրանցել համապատասխան միությունների կամ ընկերությունների անունով:

Նոր օրենքը, սակայն, իրավական լուրջ խոչընդոտ է պարունակում: Փոքրամասնությունները կարող են կալվածքների սեփականատեր դառնալ միայն ներքին եւ արտաքին գործերի նախարարությունների համաձայնությունից հետո: Ովքեր ծանոթ են թուրքական բյուրոկրատությանը` քաջատեղյակ են, թե ինչպիսի ծանր փորձություն է որեւէ թուրքական կառավարական հիմնարկից կամ գրասենյակից որեւէ բանի համար թույլտվություն ստանալը:

Թուրքական օրենքները առանձնահատուկ են իրենց երկսայր բնույթով: Ժամանակին թուրքական կառավարությունը մի օրենք ընդունեց, համաձայն որի քաղաքացիների ինքնությունը հաստատող քարտերի վրա չպետք է նշվեին նրանց կրոնական պատկանելությունը: Օրենքը քաղաքակիրթ հասարակությանը ներկայացվեց որպես ժողովրդավարական մի քայլ, որով իբր վերացվում էր կրոնական խտրականությունը հասարակության բոլոր խավերում: Արտաքնապես դա իրոք այդպես էր եւ կարելի էր ժողովրդավարական առաջընթաց համարել: Բայց, ինչպես ասում են, «թխվածքի մասին գաղափար կազմելու համար հարկավոր է ուտել»: Օրենքի հետեւում թաքնված գաղտնիքը երեւան եկավ, երբ հայ ծնողներ փորձեցին իրենց զավակներին կրթություն տալ հայկական դպրոցներում: Համաձայն մեկ ուրիշ օրենքի, հայկական դպրոց դիմած ծնողները պետք է նախ ապացուցեին, որ իրենք հայ քրիստոնյաներ են: Իսկ քանի որ ինքնությունը հաստատող քարտերի վրա կրոնական պատկանելությունը չէր նշված, ծնողները պետք է մեկ կառավարական գրասենյակից մյուսը վազեին, մինչեւ ապացուցեին կամ, որն ավելի հաճախ էր տեղի ունենում, հուսահատված իրենց երեխաներին ուղարկեին թուրքական դպրոցներ: Որպես հետեւանք հայկական դպրոցները մեկը մյուսի ետեւից փակվեցին: Իսկ երբ որեւէ դպրոց աշակերտության թվի պակասի դեպքում փորձեց այլ ելքեր որոնել, կառավարությունն արգելեց այլ թաղամասերից աշակերտների ավտոբուսով դպրոց հասցնելը, ստեղծելով մի նոր բյուրոկրատական արգելք: Ընդունված նոր օրենքով դպրոցի փակման դեպքում չի թույլատրվում շենքը վարձով տալ:

Հայկական դպրոցներում թուրք փոխտնօրենների նշանակումն իրավական մեկ այլ պարոդիա էր: Ասացվում էր, որ Թուրքիայի հայ քաղաքացիները, որոնք իբր հավասար իրավունքներից են օգտվում, ի վիճակի չեն կառավարելու իրենց դպրոցները:

Կառավարությունը թուրք փոխտնօրեններ (իրականում` պաշտոնական լրտեսներ) է նշանակում, որպեսզի նրանք հետեւեն, որ դպրոցները գործեն առավելապես որպես թուրքական քարոզչության կենտրոններ եւ ոչ որպես հայկական ուսումնական հաստատություններ:

Հայկական համայնքը, որն այս բոլոր մեքենայություններին ծանոթ է Թուրքիայի Հանրապետության ստեղծման օրվանից, չի կարող շատ հավաս ընծայել այս նոր օրենքին: Նախ` որովհետեւ այս օրենքը չի ապահովում փոքրամասնությունների հաստատությունների ծանր բեռի ցանկալի թեթեւացումը: Դա պարզապես արջի ծառայություն է Եվրոպային եւ նպատակ ունի նրան հիմարացնելով ապահովել Թուրքիայի մուտքը Եվրամիություն:

Մնում է սպասել եւ տեսնել, թե ինչ արդյունավետությամբ են գործելու այդ օրենքները: Եվ նաեւ, թե Եվրամիությունն ինչքան խորը կկարողանա թափանցել թուրքական երկերեսանիության ակունքները եւ պարզել այդ «արտոնությունների» իրական նպատակները:

Հիշեցնենք, որ քրդերին առանց խտրականության ջարդած, իսկ մյուս փոքրամասնություններին իր բյուզանդական օրենքներով ամորձատած Թուրքիան վերջերս գովասանքի արժանացավ ԱՄՆ-ի պաշտպանության քարտուղարի տեղակալ Փոլ Վուլֆովիցի կողմից, որը «օրինակելի» համարեց փոքրամասնությունների հանդեպ նրա վերաբերմունքը:

Հուսով ենք, որ Եվրոպայի առաջնորդներն ավելի խելամիտ կգտնվեն եւ ավելի խորաթափանց մոտեցում ցուցաբերելով կպարզեն ռասիստական Թուրքիայի իսկական դեմքը: Նրանք, ինչպես նաեւ Թուրքիայի հայկական համայնքի անդամները, իրավունք ունեն իմանալու, թե իրականում ինչ են նշանակում նոր օրենքները. դրանք դեպի ժողովրդավարություն առաջընթացի քայլե՞ր են, պարտավորությունների անկեղծ կատարո՞ւմ, թե՞ կոսմետիկ շտկումներ` ծածկելու համար թուրքական հասարակության իսկական դեմքը:

ՎԱՉԵ ՍԵՄԵՐՋՅԱՆ,
Լոս Անջելես, «Նոր օր» թերթի խմբագիր

... ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

Հովանավորչական ծրագրեր Յոհաննեսբուրգի գագաթնաժողովում

Հարավաֆրիկյան Հանրապետության Յոհաննեսբուրգ քաղաքում անցկացվող մոլորակի կայուն զարգացման գագաթնաժողովում շարունակվում է շրջակա միջավայրի պահպանությանը եւ աղքատության վերացմանն ուղղված ծրագրերի քննարկումը: Ռոյթեր գործակալության թղթակիցները Յոհաննեսբուրգից հաղորդում են, որ համաժողովի մասնակիցներին ներկայացվում են երկու տեսակ համաձայնագրերի նախագծեր:

Առաջինը միջկառավարական համաձայնագրերն են բնապահպանության եւ մարդկանց կենսապայմանների բարելավման վերաբերյալ: Այսպես կոչված «2-րդ տիպի» համաձայնագրերը հովանավորչական ծրագրեր են, որոնք կոչված են միավորելու կառավարությունների եւ մասնավոր հատվածի ջանքերը նույն բնագավառում:

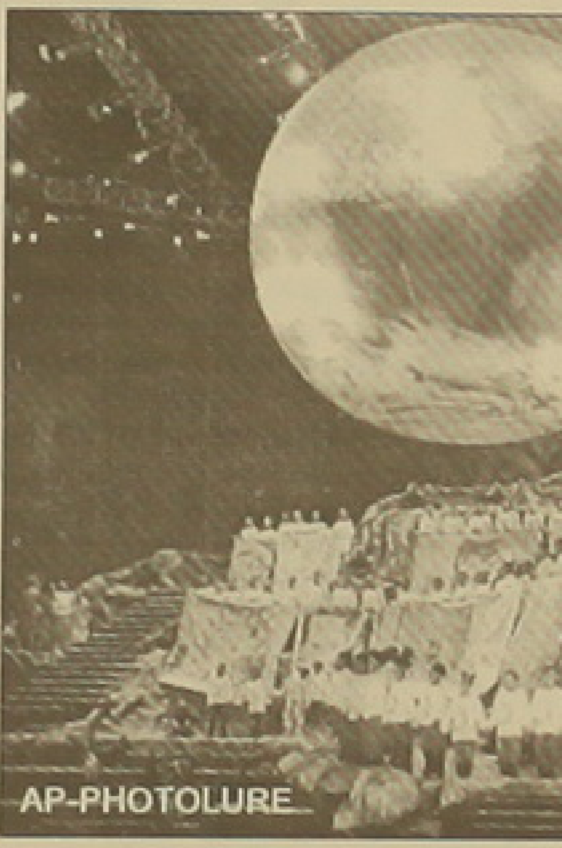

AP-PHOTOLURE

Ռոյթերի տվյալներով, մինչ օրս Յոհաննեսբուրգում քննարկման են ներկայացվել 200-ից ավելի հովանավորչական ծրագրեր: Դրանց մեջ առավել նշանակալի է ամերիկացիների նախաձեռնությունը, ըստ որի 5 տարում 200 մլն դոլար է հատկացվելու տարբեր երկրներում 160 հազար նոր ուսուցիչների պատրաստմանը, ինչպես նաեւ 250 հազար կրթաթոշակ է տրվելու աֆրիկացի աղջիկներին: Մեկ ուրիշ ամերիկյան ծրագրով նախատեսվում է 4 տարում 53 մլն դոլար հատկացնել Կոնգո գետի ավազանի պահպանությանն ուղղված ձեռնարկումներին:

ՄԱԿ-ի ինտերնետային էջում «2-րդ տիպի» համաձայնագրերը բնութագրվում են որպես «անսակարկելի հովանավորչություններ ու նախաձեռնություններ, որոնց նպատակն է կենսագործել 1990-ական թթ. սկզբներին Ռիո դե Ժանեյրոյում անցկացված կայուն զարգացման առաջին գագաթնաժողովի անավարտ ծրագրերը»:

Այդուհանդերձ, հովանավորչական ծրագրերն ունեն ընդդիմախոսներ: Այսպես, շրջակա միջավայրի եւ քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանության կազմակերպությունները գտնում են, որ տվյալ ծրագրերից օգտվելով՝ աշխարհի կառավարությունները կարող են զանց առնել մարդկանց ջրամատակարարման եւ էլեկտրամատակարարման իրենց պարտականությունները, իսկ մասնավոր ձեռնարկությունները կանտեսեն բոլոր խիստ կանոնակարգումները:

Պ. Ռ.

«Հայաստան՝ քրիստոնյա ահաբեկիչ պետության գաղտնիքները» գրքի հեղինակն ամուսնացած է թրքուհու հետ

Օգոստոսի 22-ին Ստամբուլի «Մարմարա» համաժողովների սրահում հրավիրվել է Թուրքիայի բարեկամ ամերիկացիների հերթական հանդիպումը: Դա, ինչպես այդ մասին օգոստոսի 23-ի համարում տեղեկացնում է «Ակօսը», կազմակերպել է ԱՄՆ-ում գործող Turkish Forum-ը: Օգտվելով առիթից նշենք, որ այդ կազմակերպությունը հայկական լոբբիի գործունեությունը չեզոքացնելու առաջադրանքով է ստեղծվել, հենց նրա դեմ է գործում:

Ըստ «Ակօսի», հանդիպմանը մասնակցել է «Հայաստան՝ քրիստոնյա ահաբեկիչ պետության գաղտնիքները» գրքի հեղինակ, նախկին դասավոր Սեմյուել Վիմսը: Հանդիպման ընթացքում նա ներկաներին տեղեկություններ է հաղորդել Հայոց ցեղասպանության պնդումներին հակազդելու առաջադրանքով պատրաստված իր նոր գրքի մասին, ավելացնելով, որ դա Turkish Forum-ի մեկենասությամբ հրատարակվելու է 2003 թ. ամռանը:

Ստամբուլյան հանդիպմանը մասնակցել են նաեւ ամերիկյան ֆինանսական կազմակերպության՝ ATAP-ի գործադիր տնօրենների խորհրդի նախագահ Ջիմ Հարիսը եւ «Փարաֆոն մեդիա» ընկերության նախագահ Ջորջ Բուրեյը: Նրանք էլ իրենց հերթին տեղեկացրել են, որ սկսվել են այն ֆիլմերի նախապատրաստական աշխատանքները, որոնք, նվիրված լինելով հայկական հարցին, նպաստելու են Թուրքիայի եւ թուրքերի պատմության ճանաչողությանն այլ երկրներում:

Պաշտոնաթող դասավոր Սեմյուել Վիմսը, որի վերոհիշյալ գիրքը համար բուռն հակազդեցություն էր առաջ բերել հայկական շրջանակներում, Turkish Forum-ի կազմակերպած հանդիպմանը ներկայացել է իր տիկնոջ՝ Գյուլնուրի հետ: Հայտնի է, որ տիկինը թրքուհի է: Այս փաստն արժանացել է թուրքական «Աքշամ» թերթի ուշադրությանը, որը Սեմյուել Վիմսի մասին տեղեկացնելիս հարկ է համարել ընդգծել. «Հանդուգն դասավորը մեր փեսան է»:

Հ. Չ.

«Իրանը որեւէ շփում չունի Իսրայելի հետ»

Օգոստոսի 28-ին Իսրայելի իշխանությունները հայտարարել են, թե Գերմանիայի Համբուրգ քաղաքում իսրայելյան ռազմական տեխնիկայով կալանված նավը նախատեսված է եղել Իրանի համար: Անմիջապես հետեւել է Թեհրանի պատասխանը: Արտգործնախարարության խոսնակ Ասեֆին հայտարարել է, որ այս քայլով Իսրայելը փորձում է կասկածներ տարածել, թե իբր Իրանը դեմ չէ «սիոնիստական վարչակարգի ծավալապաշտական քաղաքականությանը»: Իրանը որեւէ շփում չունի Իսրայելի հետ, ընդգծել է Ասեֆին:

Շեւարդնաձեն ծուղակն է ընկել

Վրաստանի ՆԳՆ ներքին զորքերը Պանկիսի կիրճում ձերբակալել են Ֆրանսիայի անձնագրով մի արաբի, որը խոստովանել է իր կապն ահաբեկչական «Ալ Ղաիդա» կազմակերպության եւ չեչեն զինյալների հետ: Փաստորեն, Վրաստանի նախագահը հայտնվել է չափազանց անհարմար դրության մեջ: Շեւարդնաձեն վերջին շրջանում անընդհատ պնդում էր, թե Պանկիսում չկան ահաբեկիչներ: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալության մեջբերած ռուսական հատուկ ծառայությունների տվյալների համաձայն, Պանկիսի կիրճում շարունակում են թաքնվել 160 ահաբեկիչներ, որոնց երկու երրորդը արաբներ են:

Սեպտեմբերի 11-ի գործով մեղադրվում են 5 արաբ եւ 1 ամերիկացի

Ամիսներ տեւած լռությունից հետո վերջապես տեղաշարժ է նկատվում սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունների հետ կապված դատաքննության մեջ: Չորեքշաբթի օրն ԱՄՆ-ում առաջին անգամ մեղադրանքներ են ներկայացվել արաբական երկրների 5 քաղաքացիների եւ 1 դավանափոխ ամերիկացու: «Լիբերասիոն» թերթը տեղեկացնում է, որ վերջինս Սիեթլի 36-ամյա սեւամորթ ակտիվիստ Ջեյմս էռնեստ Թոմփսոնն է, որը, տարիներ առաջ դավանանքը փոխելով, մահմեդական է դարձել: Սիեթլում նա հայտնի է բարեգործական ձեռնարկումներով եւ գործարարությանը նվիրված խորհրդատվական գրքույկներով:

Ջեյմս էռնեստ Թոմփսոնի իսլամական անունը Ջեյմս Ուջաամա է: Հուլիսի վերջերին Դենվերում ձերբակալված Ուջաաման մեղադրվում է, որ 3 տարի շարունակ «Ալ Ղաիդայի» համար մարտիկներ է հավաքագրել եւ արտասահմանում օժանդակել է ահաբեկչական գործունեությանը: Մեղադրական ակտի համաձայն, նա ծրագրել էր Օրեգոնի նահանգում ստեղծել «Ջիհադի վարժաճամբար» եւ այդ մասին 1999 թ. հեռագրել է Լոնդոնի իսլամիստ Աբու Համզա ալ Մասրիին: Նույն թվականին արմատականների ժողովներից մեկում Ուջաաման առաջարկել է պահեստավորել «հանրության համար նախատեսված թունանյութեր եւ ականված ավտոմեքենաներ»: Ձերբակալված ահաբեկիչը մերժում է բոլոր մեղադրանքները:

Ինչ վերաբերում է 5 արաբներին, նրանցից մեկը փախուստի մեջ է եւ մեղադրվում է հեռակա կարգով: Մյուս 4 կասկածյալներին մեղադրանքներ են ներկայացվել Դետրոյթում, որտեղ նրանք, ըստ ՀԴԲ-ի, հիմնել են սուննի մահմեդականների «Սալաֆիա» խմբավորման «մարտական բջիջ»: Հայտնի է, որ «Սալաֆիան» սերտ կապեր ունի «Ալ Ղաիդայի» հետ: Կասկածներ կան, թե նրանք կեղծ փաստաթղթեր են մատակարարել ահաբեկիչներին եւ օժանդակել են Թուրքիայում ամերիկյան ռազմակայաններից մեկի, Հորդանանի մի հիվանդանոցի եւ ԱՄՆ-ում տարբեր ձեռնարկությունների դեմ հարձակումների նախապատրաստմանը: Չորս ահաբեկիչների տներում հայտնաբերված տեսագրություններում Կալիֆոռնիայի Դիսնեյլենդի եւ Լաս Վեգասի «MGM» խաղատան պատկերներն են: Քննիչների կարծիքով, դրանք ոչ թե հուշապատկերներ են, այլ հավանական թիրախներ: Բոլոր 4 արաբներն էլ Մերձավոր Արեւելքից են եւ ձերբակալվել են սեպտեմբերի 11-ից հետո, նշում է «Լիբերասիոնը»:

Քննիչները նաեւ ենթադրում են, թե «Ալ Ղաիդայի» ֆինանսավորման զգալի մասն ստացվում է հենց ԱՄՆ-ից: Սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններից հետո մահմեդական բարեգործական մի շարք կազմակերպությունների հաշիվները սառեցվեցին: Սակայն ՄԱԿ-ի հանձնաժողովներից մեկի վերջին զեկուցագրում տարբեր աղբյուրներից բերված տվյալները վկայում են, որ «Ալ Ղաիդայի» ֆինանսավորումը շարունակվում է գրեթե նախկին ծավալներով, եւ որ կազմակերպությունը «պատրաստվում է կրկին հարվածել»:

Վրաստանում օրենքը թույլ է տալիս 2000 լարի վճարել եւ ազատվել բանակից

Վրաստանի խորհրդարանի ընդունած որոշման համաձայն, 2002 թ. հուլիսի 21-ից վրացի զորակոչիկներին հնարավորություն է տրվել 200 լարի (մոտ 95 դոլար) վճարելու դիմաց մեկ տարով տարկետում վերցնել: 2000 լարի պետբյուջե վճարելու դիմաց նոր օրենքը թույլ է տալիս ընդհանրապես ազատվել զինվորական ծառայությունից՝ վկայակոչելով Վրաստանի գլխավոր զինկոմիսարին, հաղորդում է «Ինտերպրես» գործակալությունը: Արդեն 123 զորակոչիկներ օգտվել են օրենքից եւ մեկ տարով տարկետում վերցրել, իսկ Էդգար Պոլոսով անունով զորակոչիկը, առայժմ միակը Վրաստանում, վճարել է 2000 լարի եւ ազատվել զինվորական ծառայությունից: Խորհրդարանի ընդունած որոշման համաձայն, նորակոչիկներից գանձվող գումարի 20 տոկոսն ուղղվելու է պետբյուջե, 80 տոկոսը՝ անմիջականորեն պաշտպանության նախարարությանը:

Վրաստանի պետբյուջեով պաշտպանության նախարարությանը տարեկան տրվում է մոտ 20 մլն դոլար: Համեմատության համար նշենք, որ այս գումարը մի քանի անգամ պակաս է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարություններին հատկացվող գումարից: Ադրբեջանական բանակը, օրինակ, պետբյուջեով տարեկան ստանում է մոտ 120 մլն դոլար:

Երեկ, ի դեպ, ինչպես հաղորդում է «Նովոստի» գործակալությունը, Թբիլիսիից ոչ հեռու գտնվող Կրծանիսի ուսումնական կենտրոնում սկսվեց ԱՄՆ կառավարության ֆինանսական միջոցներով իրականացվող «Ուսուցում եւ հանդերձավորում» ծրագրի երրորդ փուլը, որը կշարունակվի մեկ տարի: Ամերիկացի ռազմական հրահանգիչներն ուսուցանելու են վրացի 2000 զինծառայողների, կազմվելու է չորս գումարտակ: Վրացի զինծառայողներն ամսական ստանալու են 300-600 լարի աշխատավարձ: «Ուսուցում եւ հանդերձավորում» ծրագրի համար ԱՄՆ-ը հատկացրել է 64 մլն դոլար: Ծրագրի առաջին փուլում 400 զինվորականներից կազմվել է «Կոմանդոս» գումարտակը, իսկ երկրորդում՝ 180 սպաներ անցել են շտաբային պատրաստություն:

Ռ. Հ.

Իրանցի կանայք ամուսնալուծվելու իրավունք ստացան

Իրանի խորհրդարանը հավանություն է տվել այն օրինագծին, որը կանանց եւ տղամարդկանց միատեսակ իրավունքներ է տալիս ամուսնալուծության դեպքում: Այդ մասին հաղորդում է «Միդ Նյուզ» գործակալությունը, վկայակոչելով իրանական «ԻՌՆԱ» գործակալության տեղեկատվությունը: Օրինագծի ընդունումը ենթադրում է փոփոխություններ Իրանի Քաղաքացիական օրենսգրքում, որոնք կանանց թույլ կտան ամուսնալուծվել դատական կարգով: Սակայն օրենք դառնալու համար փաստաթուղթը պետք է ստանա Հսկիչ խորհրդի հավանությունը, որը քննում է խորհրդարանի ընդունած բոլոր օրինագծերը եւ վերահսկում ընտրությունները: Թեհրանի համալսարանի պրոֆեսոր եւ կանանց իրավապաշտպան Կուլային նշում է, որ նոր օրենքն ամուսնալուծվող կանանց թույլ կտա ստանալ ալիմենտ, ինչպես նաեւ պահանջել բնակարանի բաժանում եւ բուժապահովագրություն: Իրանի խորհրդարանի 12 կին պատգամավորները նախագահ Մոհամմադ Խաթամիի որոք 1997 թ. ի վեր, երկրում կատարված դրական տեղաշարժերի վկայությունն են:

2-րդ աշխարհամարտում ԱՄՆ-ն առաջինն է հարձակվել Ճապոնիայի վրա

ԱՄՆ-ին պատկանող Հավայան կղզիների Փեռլ Հարբոր ծովածոցի հատակում հայտնաբերվել է ճապոնական սուզանավ, որն ամերիկյան ռազմածովային ուժերը ոչնչացրել են այն ռմբակոծությունից 1 ժամ առաջ, որից ամերիկացիների համար սկսվել է 2-րդ աշխարհամարտը: CNN հեռուստաընկերության հաղորդման համաձայն, ջրասուզակները 24 մետրանոց ճապոնական սուզանավը հայտնաբերել են 36 մետր խորության մեջ, ափից մի քանի մղոն հեռու:

Հավայան կղզիների ստորջրյա հետազոտական լաբորատորիայի ղեկավարներից Ջոն Ուիլթշիրը լրագրողներին հայտնել է, որ ամերիկյան «Ուարդ» էսկադրային ականակրի կողմից ճապոնական սուզանավի ոչնչացումից հետո են ռազմական գործողություններ ծավալվել ԱՄՆ-ի եւ Ճապոնիայի միջեւ: Գիտնականի խոսքերից պարզ է դառնում, որ 1941 թ. դեկտեմբերի 7-ին հենց ամերիկացիներն են առաջինը հարձակվել ճապոնացիների վրա, մինչդեռ ի լուր աշխարհի հակառակն են պնդում:

Ջոն Ուիլթշիրը նաեւ պատմել է, որ ճապոնական երկտեղանոց սուզանավը Փեռլ Հարբորի նավահանգստի հայտնի ռմբակոծությունից մի քանի ժամ առաջ գլխավորել է դեպի այնտեղ շարժված սուզանավերի խումբը: Ենթադրվում է, որ ճապոնական սուզանավի մեջ պահպանվել են դրա անձնակազմի 2 անդամների աճյունները:

Մասնագետների կարծիքով, սուզանավի բարձրացումը թույլ կտա լուծել Խաղաղ օվկիանոսում պատերազմի սանձազերծման հետ կապված մի շարք առեղծվածներ:

Պ. Ռ.

Էգոն եւ ցեղը

Սերգեյ Անաշկինի հարցազրույցը Ատոմ Եղոյանի հետ

– Ի՞նչ ինքնազգացողություն ունի ազգությամբ հայը, որ ծնվել է Եգիպտոսում եւ մանուկ հասակում ծնողների հետ տեղափոխվել Կանադա՝ հայի՞, կանադացո՞ւ, միջերկրածովյան ծագում ունեցողի՞:

– Կանադայի հմայքն այն է, որ այնտեղ քեզ միանշանակ ընտրություն չի պարտադրվում: Կարող ես լինել նա, ում ինքնազգացողությունն իրոք ունես: Մի ժամանակ իմ հենարանները միայն երկուսն էին՝ հայկական արյունս եւ կանադացու փորձառությունը: Բայց Հայաստանում լինելուց հետո հասկացա, որ շատ բաների այլ կերպ եմ նայում, քան այնտեղ ապրողները: Իմ մեջ արթնացավ մերձավորարեւելյան նախահիմքը, չէ՞ որ նախնիներս սերնդեսերունդ միջերկրածովյան բնակիչներ են եղել ու ներծծել այդ

վայրերի ոգին:

– Դուք հայերեն խոսո՞ւմ եք:

– Իմ հայերենը փոքր երեխայի լեզու է: Համարյա ամեն ինչ հասկանում եմ, բայց կարգին խոսել չգիտեմ: Մանկությանս տարիներին տատիկս հետ էի հայերեն խոսում, բայց նա մահացավ, երբ ընդամենը չորս տարեկան էի:

– Ձեր յուրաքանչյուր ֆիլմի կենտրոնում ընտանիքն է: Ազգակցական կապերը ավելի նուրբ են դառնում, իսկ ընտանիքի միավորման կարոտը՝ ավելի ուժգին: Դա ինչի՞ հետ է կապված:

– Նաեւ անձնական փորձի: Երբ ընտանիքում ամեն ինչ կարգին է, մեզնից ամեն մեկի համար ընտանիքը թիկունք է եւ զորավիգ: Իսկ մենք դրա կարիքը շատ ենք զգում: Բայց բնավ միշտ չէ, որ ներդաշնակությունը հասանելի է: Տարածայնությունները ընտանեկան կենցաղում մարդկանց ստիպում են փոխարինիչներ գտնել, սուռոգատներ:

– Ձեր ընտանիքը կարծես թե դիմանում է կենտրոնախույս ուժերի ճնշմանը: Եղոյանի յուրաքանչյուր ֆիլմի մենակատարը Արսինե Խանջյանն է՝ հիանալի դերասանուհի եւ գեղեցիկ կին: Ինչպե՞ս է ձեզ երկուսիդ հաջողվում զատել պատվախնդրությունն ու պահպանել ամուսնությունը:

– Ոչ մի գաղտնիք չկա: Արսինեն ինձ հանգիստ ինքնավստահություն, ընկերական ուսի զգացում է ներշնչում: Սա՝ մի կողմից: Իսկ մյուս կողմից՝ նա շարունակ հրահրում է ինձ, չի թողնում, որ կարծրանամ:

– Պարզ է, հակադրությունների միասնություն: Դա չէ՞ պատճառը, որ ձեր կինոյում միագիծ եզրակացություններին

գերադասում եք պարադոքսները:

– Այո, եւ դրա մեջ ոչ մի տարօրինակ բան չեմ տեսնում. պարադոքսը հնարավորություն է տալիս տարբերել բազմադեմ իրականության մի քանի շերտեր:

– Առաջ ձեր ֆիլմերի գործողությունը կատարվում էր բազմազգ Կանադայում, բայց վերջերս դուք երկու անգամ խախտեցիք այդ կանոնը: «Ֆելիսիայի ուղեւորությունը» միամիտ իռլանդուհու եւ անգլիացի Չիկատիլոյի պատմությունն է: «Արարատի» աշխարհը խայտաբղետ է՝ արեւելյան Թուրքիա եւ Նյու Յորք, մեր օրերը եւ Օսմանյան կայսրությունից հայերի գաղթի ժամանակները:

– «Արարատում» կանադական տեսարաններն էլ քիչ չեն: Ինչ վերաբերում է «Ուղեւորությանը»... Ի դեպ, իսկ ինչպե՞ս եք հասկացել այդ կինոնկարը:

– Մուտք հասարակություն, ցավագին հասունացում: Ինքնիշխանը, մոլագարը ձեր ֆիլմում շատ համակրելի է:

– Ես նկարահանել եմ գեղեցկուհու եւ հրեշի հեքիաթը: Չէի ուզում այդ չարագործին համատարած սեւ գույնով ներկայացնել, բայց ինձ համար նա ամենից առաջ պարտական է Բոբ Հոսկինսին, որը ինքն է դերի երանգներն ընտրել:

– Ամեն մի ժողովուրդ ունի իր անբուժելի վերքը, կմախքը պահարանում: Ձեր կարծիքով ի՞նչ պետք է զգա «Արարատի» այն հանդիսատեսը, որի երակներով հայի արյուն չի հոսում:

– Նա պետք է զգա, թե ինչ բարդ ու հակասական են պատմությունն արարող ուժերը: Չէ՞ որ անցյալը, եթե նույնիսկ ուզում ենք մոռացության տալ, միեւնույն է, մի օր վրա է հասնում:

«Արարատ». պրեմիերայի նախաշեմին

Ատոմ Եղոյանի աղմուկ հանած ֆիլմի «Արարատի» ցուցադրության իրավունքը ԱՊՀ-ի տարածքում գնել է Մոսկվայում գործող «Պարադիզ» ընկերությունը, որը գլխավորում է Գեւորգ Ներսիսյանը: Սեպտեմբերի 19-ին ֆիլմը կբարձրանա մոսկովյան էկրան, իսկ Հայաստանի անկախության տարեդարձին կկայանա եւ «Արարատի» երեւանյան պրեմիերան՝ Եղոյանի եւ Շառլ Ազնավուրի մասնակցությամբ: «Premiere» միջազգային կինոհանդեսի ռուսերեն հրատարակությունը «Արարատի» ցուցադրության նախաշեմին հարցազրույցներ է տպագրել վերջերս Մոսկվայի փառատոնում հյուրընկալված կանադահայ ռեժիսորի եւ նրա տիկնոջ ու մշտական դերասանուհու Արսինե Խանջյանի հետ:

Ատոմային մուսան

Սվետլանա Ռեյտերի հարցազրույցը Արսինե Խանջյանի հետ

– Ասացեք, խնդրեմ, հայտնի ռեժիսորի կին լինելը նպաստո՞ւմ է կարիերային, թե՞ խանգարում:

– Երբ դեռ սկսնակ էի, հաճախ էի ինքս ինձ հարցնում, թե որքան լրջորեն եմ ուզում զբաղվել դերասանությամբ: Երկար ժամանակ ինձ իսկապես դերասանուհի չէի համարում, թեեւ դերասանի վարպետություն եմ ուսանել, նախ՝ Լիբանանում, որտեղ ապրում էի ծնողներիս հետ, իսկ հետո՝ Կանադայում, ուր մեր ընտանիքը գաղթեց: Այն նախագծերը, որոնց վրա աշխատում էի Ատոմի հետ, ընտանեկան կյանքի բնական շարունակությունն էին՝ միասին ամառն լվանալու պես: Հետագայում, այնուամենայնիվ, ինձ զգացի ինքնուրույն դերասանուհի, որը կախված չէ ամուսնուց: Աշխատեցի այլ ռեժիսորների հետ, բայց միեւնույն է, Ատոմի ֆիլմերը ամենից շատ եմ սիրում: Եվ քննադատներն ինձ համար մասնագիտություն հորինեցին՝ Եղոյանի մուսա:

– Հիանալի մասնագիտություն է:

– Բավական տարածված: Դե, սովորաբար, ռեժիսորն է դեր փնտրում իր սիրած դերասանի կամ դերասանուհու համար եւ ոչ թե հակառակը: Բայց ես պատվախնդիր կին եմ, եւ ինձ տարբեր նախագծեր են գրավում, հատկապես՝ անկախ: Ասենք, Կատրին Բրեյայի ֆիլմում նկարահանվելու համար պատրաստ եմ ամեն զոհողության: Իսկ Եղոյանն այդ աշխատանքներիս մեծ ուշադրությամբ է վերաբերվում:

– Ինչպե՞ս ծանոթացաք նրա հետ:

– Շատ սովորական: Ֆիլմի համար նրան հայկական ծագումով դերասանուհի էր պետք: Պրպտել էր բոլոր ուծարանները, որտեղ սփյուռքահայեր էին հավաքվում, եւ մի անգամ մեր ուղիները խաչաձեւվեցին Հայկական մշակույթի կենտրոնում. մենք տեղի ուժերով բեմադրում էինք Ագաթա Քրիստիի

«Մկան թակարդը»: Նա ինձ առաջարկեց դերը փորձել, հետո՝ մի շաբաթ անց, զանգահարեց Թորոնթոյից ու ասաց, որ իր ֆիլմի համար հենց իսկն եմ, որ կամ:

– Ձեր ամուսինը արտակարգ բարետես է:

– Շնորհակալություն:

– Մի՞թե ձեր շնորհիվ է:

– Մասամբ: Նա շատ տարվող մարդ է, եւ ես չեմ զսպում նրա պոռթկումները: Գիտե՞ք, եթե տղամարդուն թույլ տաս անել խելքին փչած գրեթե ամեն ինչ, նա օրեցօր ավելի ու ավելի լավ տեսք կունենա:

– Ընտանեկան կյանքի մասին: «Ֆելիսիայի ուղեւորությունը» ֆիլմում ձեր հերոսուհին խոհարարական շոու վարող է, որը խեղդում է ուղղուն: Չե՞ք վախենում, որ խոհանոցային փորձառությամբ դուք էլ կխեղդեք ձեր ամուսնուն կամ ուղղուն:

– Չեմ վախենում, որովհետեւ ես եփուքափից բացարձակապես գլուխ չեմ հանում: Ատոմն ու Արշիլը վախենալու բան չունեն. ես ի վիճակի չեմ նույնիսկ հացը ճիշտ կտրել:

– Մի գրքում կարդացել եմ, որ «եթե ուզում ես հայ թշնամի ձեռք բերել, նրան թուրքական սուրճ առաջարկիր»:

– Շատ տխմար գիրք է ընկել ձեր ձեռքը: Տանը մենք միշտ թուրքական սուրճ ենք պատրաստում, եւ դա իմ ազգային զգացմունքները բնավ չի վիրավորում:

– Ինձ՝ ազգությամբ հրեուհուս, հոգեհարազատ են ողջակիզման, ցեղասպանության եւ ազգային ատելությամբ ամեն մի գազանության մասին պատմող ֆիլմերը: Ընդ որում ինձ հանգիստ չի տալիս այն միտքը, որ նման թեմայով ֆիլմ նկարահանող հրեա ռեժիսորը կողմնակալ է իր դատողություններում ի տարբերություն, ասենք, հունգարացու, չեխի կամ անգլիացու: Ձեզ չի՞ թվում, որ հայոց ցեղասպանությանը նվիրված «Արարատը» մեղանչում է ավելորդ տրտմաշունչությամբ:

– Ես «Արարատն» անկողմնակալ ֆիլմ չեմ համարում, բայց Եղոյանը նման հավակնություն չի էլ ունեցել, ճիշտ չէ՞: Նա ցանկացել է ապացուցել, որ Հայաստանում իսկապես ցեղասպանություն է կատարվել: Ձեզ հայտնի՞ է, որ թուրքական իշխանությունները պնդում են, թե երկարամյա արյունահեղ կոտորածը հորինել են իրենք հայերը: Նույնիսկ եվրոպայում էլ ոմանք նույն կարծիքին են: Ես՝ հայուհիս, այդ արյունահեղության գենետիկական հիշողությունն ունեմ: Եվ չարժե ինձ ասել, թե իտալացին կամ ֆրանսիացին այս թեմայով ավելի լավ ֆիլմ կնկարեր, քան իմ ամուսինը: «Արարատը» պատմական կտավ չէ, այլ ֆիլմ այն երեխաների մասին, որոնց ծնողները փրկվել են կոտորածից: Եվ այդ ֆիլմը միայն հայը կարող էր ստեղծել:

Արժե դիտել

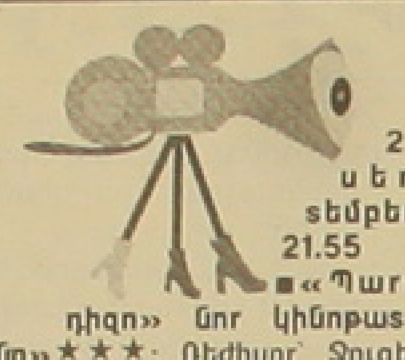

2 սեպտեմբերի, 21.55 Հ1

■ **«Պարադիզո» նոր կինոթատրոնը»** ★★★: Ռեժիսոր՝ Ջուզեպպե Տորնատորե: Դերերում. Սալվատորե Կաշո, Ֆիլիպ Նուարե, Ժակ Պերեն: Իտալիա, 1998:

Միրո այս խոստովանությունը տասներորդ մուսային արժանացել է Կաննի փառատոնի, եվրոպական, Ամերիկյան եւ Բրիտանական կինոակադեմիաների մրցանակներին:

4 սեպտեմբերի, 01.30 Հ1 (48 դմ)

■ **«Լոնդոնյան շներ»** ★: Ռեժիսորներ՝ Դոմինիկ Անչանո, Ռեյ Բըրդիս: Դերերում. Ռեյ Ուինսթոուն, Ջոնի Լի Միլեր, Ջուդ Լոու: Մեծ Բրիտանիա, 2000:

Գանգստերական կատակերգություն՝ Լոնդոնի քրեական աշխարհի կյանքից:

5 սեպտեմբերի, 20.50 Մինեմախ

■ **«Բագսի Մելոուն»** ★: Ռեժիսոր՝ Ալան Փարքեր: Դերերում. Սկոթ Բեյո, Ֆլորի Դագեր, Ջոդի Ֆոսթեր: Մեծ Բրիտանիա, 1976:

Գանգստերական ֆիլմերի երաժշտական պարոդիա, որտեղ բոլոր դերերը երեխաներն են խաղում:

5 սեպտեմբերի, 00.30 Մինեմախ

■ **«Ռիտայի լեգենդները»** ★: Ռեժիսոր՝ Ֆոլքեր Շլյոնդորֆ: Դերերում. Նադյա Ուլ, Բիբիանա Բեգլաու: Գերմանիա, 1999:

Ահաբեկչի անցյալը երիտասարդ կնոջը զրկել է անձնական կյանքի իրավունքից:

6 սեպտեմբերի, 01.55 НТВ

■ **«Մեծ քուն»** ★: Ռեժիսոր՝ Հաուարդ Հոքս: Դերերում. Համֆրի Բոգարթ, Լորեն Բեքոլ: ԱՄՆ, 1946:

«Սեւ» ֆիլմ Ռ. Չանդլերի դետեկտիվ վեպի հիման վրա:

7 սեպտեմբերի, 24.00 НТВ

■ **«Կոռուս»** ★: Ռեժիսոր՝ Լուի Մալ: Դերերում. Ջերեմի Այրոնս, Ժյուլիեթ Բինոշ: Մեծ Բրիտանիա - Ֆրանսիա, 1993:

Ճակատագրական, ավերիչ կրքի պատմություն:

7 սեպտեմբերի, 00.20 Հ1

■ **«Ինքնին հնարավոր է»** ★: Ռեժիսոր՝ Մարչելլո Ֆոնդատո: Դերերում. Կլաուդիա Կարդինալե, Անտոնիո Սաբատո: Իտալիա, 1969:

Մարթային վիճակված է ճաշակել թե սեր, թե հուսախաբություն:

7 սեպտեմբերի, 02.05 НТВ

■ **«Գազաններ»** ★★★: Ռեժիսոր՝ Մայքլ Դի Ջակոմո: Դերերում. Թիմ Ռոթ, Միկի Ավիտալ, Ռոդ Սթայգեր: ԱՄՆ, 1998:

Նրբիմաստ ու բանաստեղծական տրագիկոմեդիա՝ «գոյության մեծ դիետի» փոքր մասնակիցների մասին:

8 սեպտեմբերի, 23.30 Հ1

■ **«Ի՞նչ եմ արել, որ սրան եմ արժանացել»** ★★: Ռեժիսոր՝ Պեդրո Ալմոդովար: Դերերում. Կարմեն Մաուրա, Խուան Մարտինես, Վերոնիկա Ֆորկե: Իսպանիա, 1984:

Հոգսաշատ կնոջ, ընտանիքի մոր կյանքը վերածվել է անհեթեթ ֆարսի:

«Հոլիվուդ», «Կենսագրական կինոբառարան», «Կասկածելիները» եւ այլ գրքերի հեղինակ Դեյվիդ Թոմսոնը հայտնի է հոլիվուդյան «սրբազան կովերի» մասին պատրաստվող իր բիֆշտեքսներով, որոնք անգլիական սարկազմով համեմված նրա «խոհարարական արվեստի» թերձախոս նմուշներն են:

ԹՈՄՍՈՆԻ ԲԻՖՇՏԵՔՍՆԵՐԸ

■ **Մերիլին Մոնրո.** «Իհարկե, ոչ ոք չի կարող ասել, թե Մերիլինը վատ կազմվածք ուներ: Բայց նա ակնհայտորեն չգիտեր, թե ինչ պիտի անել կինոխցիկի առաջ: Դերասանուհու տիտղոսը նրա համար շատ ծոխ հաճոյախոսություն կլիներ: Իհարկե, Մերիլինի մահվան առեղծվածն անմահացրեց նրան: Դրանից հետո դժվար է կենտրոնանալ այն բանի վրա, թե կյանքի օրոք նա ինչ էր անում»:

■ **Ռոբերտ Դե Նիրո.** «Նա արդեն վաղուց իսկապես լավ չի խաղացել: Դե Նիրոն աշխատում է մեքենայաբար: Նրա վարկը պահպան-

վում է 15-20 տարվա վաղեմություն ունեցող ֆիլմերի շնորհիվ»:

■ **Ռոբերտ Ռեդֆորդ.** «Եթե Ռեդֆորդը համարձակվեր հրապարակավ նույնքան նողկալի վարվել մեր կրտսեր եղբայրներից ինչ-որ մեկի, ասենք, լերկ արծվի հետ, ինչպես «Բնածին տաղանդը» ֆիլմի սկզբնաղբյուրի՝ Բեռնարդ Մալամուդի վեպի հետ է վարվել, նա հետագայում ստիպված կլիներ սեփական գլուխը սափրել՝ ի նշան զղջման»:

■ **Ռալֆ Բելամի.** «Նա ոչ թե պարզապես հիմար էր, այլ Հոլիվուդի Պատվավոր Հիմար: Երբ դերասանն այդքան ֆիլմերում տխմարների դերեր է խաղում, այն էլ այդպես համոզիչ, ակամայից սկսում ես հավատալ նրան: Շատ կուզեի իմանալ, թե նա ինչ է մտածել այդ բոլոր տարիներին»:

■ **Ուորեն Օութս.** «Նրա դեմքը նման է բանտում թխված հացի կտորի»:

■ **Շեր.** «Մարդիկ ե՞րբ կհասկանան, որ գործ ունեն հրեշի հետ եւ իրենց կպահեն համապատասխանաբար»:

■ **Ջուլի Քրիստի.** «Ոսկրոտ միսս Անթբխածություն՝ քառակուսի ծնոտով»:

■ **Թոմ Հենքս.** «Նրա հերոսը «Ֆիլադելֆիա» ֆիլմում այն դերն է կատարում, որը, սովորաբար, հատկացվում է շներին: Բայց Հենքսին մարդ են դարձրել»:

ԷՋԸ ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Մարզական

Վլադիմիր Հակոբյանը պահեստայինների թվում է

Դարի մրցամարտի մասնակիցները հայտնի են

Սեպտեմբերի 8-11-ը Մոսկվայում կանցկացվի արագ շախմատի յուրօրինակ մրցախաղ Ռուսաստանի եւ աշխարհի հավաքականների միջեւ, որը ստացել է «Դարի մրցամարտ» անվանումը: Արդեն վերջնականապես հաստատվել են հավաքականների կազմերը: Ռուսաստանի հավաքականում հանդես կգան ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոններ Անատոլի Կարպովը, Գարրի Կասպարովը, Վլադիմիր Կրամնիկը, Ալեքսանդր Խալիֆմանը, համաշխարհային օլիմպիադայի չեմպիոններ Եվգենի Բարեեւը, Ալեքսանդր Գրիշչուկը, Ալեքսեյ Դրեեւը, Ալեքսանդր Մորոզեւիչը, Պյոտր Սվիդլերը, 2001 թ. Ռուսաստանի չեմպիոն Ալեքսանդր Մոտիլյովը: Պահեստայիններն են Վիկտոր Զվյագինցեւը եւ Սերգեյ Ռուբլյովսկին: Հավաքականի ավագն է ՌԴ շախմատի ֆեդերացիայի նախագահ Ալեքսանդր Սելիվանովը, մարզիչը՝ Նաում Ռաշկովսկին: Եթե Ռուսաստանի հավաքականին հաջողվել է իր կազմում ընդգրկել բոլոր ուժեղագույն գրոսմայստերներին, ապա աշխարհի հավաքականի կազմում բացակայում են Մայքլ Ադամսն ու Վեսելին Թոփալովը: Ադամսն անձնական դրդապատճառներով վաղուց էր հայտնել, որ չի մասնակցելու մրցամարտին: Իսկ ահա Թոփալովը հրաժարվեց վերջին պահին՝ այդպես էլ ընդհանուր լեզու չգտնելով մրցամարտի կազմակերպիչների հետ: Անշուշտ, Թոփալովի բացակայությունը մեծ կորուստ է աշխարհի հավաքականի համար: Նշենք, որ բուլղարացի գրոսմայստերն իր վարկանիշով աշխարհի հինգ լավագույն շախմատիստներից մեկն է: Բացի այդ, նա շատ հաջող է խաղում արագ շախմատի մրցաշարերում: Եվ այսպես, աշխարհի հավաքականում հանդես կգան ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոններ Վիշվանաթան Անանդը (Հնդկաստան), Ռուսլան Պոնոմարյովը (Ուկրաինա), աշխարհի առաջատար գրոսմայստերներ Վասիլի Իվանչուկը (Ուկրաինա), Պետեր Լեկոն (Հունգարիա), Ալեքսեյ Շիրովը (Իսպանիա), Բորիս Գելֆանդը (Իսրայել), Նայջել Շորթը (Անգլիա), Յուդիթ Պոլգարը (Հունգարիա), Իլյա Սմիրինը (Իսրայել), Թեյմուր Ռաջաբովը (Ադրբեջան): Երեւանցի գրոսմայստեր Վլադիմիր Հակոբյանը վրաց շախմատիստ Զուրաբ Ազմայփարաշվիլու հետ պահեստայինների թվում է: Աշխարհի հավաքականի ավագը ՖԻԴԵ-ի նախագահ Կիրսան Իլյումժինովն է, մարզիչը՝ աշխարհի նախկին չեմպիոն Բորիս Սպասկին (Ֆրանսիա): Հատկանշական է, որ մրցամարտի կազմկոմիտեն գլխավորելու է ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը:

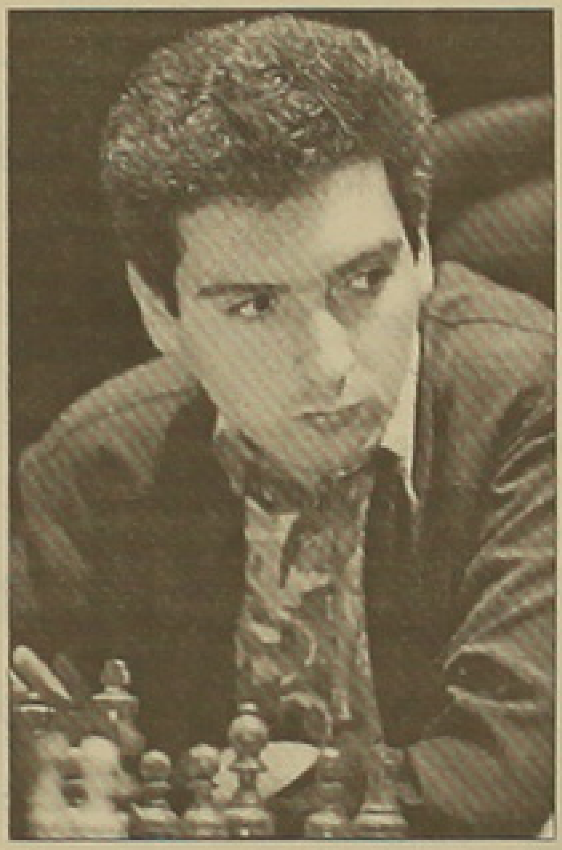

Մրցակարգի համաձայն, մեկ թիմի յուրաքանչյուր շախմատիստ կհանդիպի մրցակից թիմի բոլոր անդամների հետ: Մեկ պարտիայի համար մրցակիցներից յուրաքանչյուրին հատկացվում է 25 րոպե ժամանակ՝ կատարված յուրաքանչյուր քայլի համար ավելացնելով 10 վայրկյան: Մրցաշարի բացման հանդիսավոր արարողությունը տեղի կունենա Կրեմլի համագումարների պալատում սեպտեմբերի 8-ին, Մոսկվայի ժամանակով ժամը 15-ին: Մեկ ժամ անց կտրվի մրցաշարի մեկնարկը: Առաջին օրը կխաղացվի 2 տուր, հաջորդ երկու օրերը՝ 3-ական տուր, սեպտեմբերի 11-ին կանցկացվեն ավարտական 2 տուրերը:

Ռուսներն անակնկալ են մատուցում

Բասկետբոլի տղամարդկանց աշխարհի առաջնության մեկնարկային տուրում գրանցված միակ անակնկալի հեղինակը Նոր Զելանդիայի հավաքականն էր, որը 90-81 հաշվով պարտության մատնեց Ռուսաստանի ընտրանուն: Այդ խաղում ռուսները հաշվի մեջ առջեւից էին ընթանում: Եղավ նույնիսկ մի պահ, որ միավորների տարբերությունը հասավ առավելագույնի (+19): Սակայն հետագայում այդ առավելությունն ի չիք դարձավ: Պատճառն այն էր, որ տուգանքներ ստանալով, խաղահրապարակը լքեցին Վասիլի Կարասյովը, Եվգենի Պաշուտինը եւ Անդրեյ Կիրիլենկոն:

Բավական մեծ առավելությամբ ԱՄՆ-ի հավաքականը հաղթեց ալժիրցիներին (110-60), իսկ հարավսլավացիները պարտության մատնեցին Անգոլայի ընտրանուն (113-63): Մյուս հանդիպումներում գրանցվեցին այսպիսի արդյունքներ. Իսպանիա-Կանադա՝ 85-54, Բրազիլիա-Լիբանան՝ 102-73, Պուերտո Ռիկո-Թուրքիա՝ 78-75, Գերմանիա-Չինաստան՝ 88-76, Արգենտինա-Վենեսուելա՝ 107-72:

Լեոնիդ Բուրյակն անվանում է կազմը

Ուկրաինայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Լեոնիդ Բուրյակը հրապարակել է այն ֆուտբոլիստների ցանկը, որոնք սեպտեմբերի 4-ից սկսելու են նախապատրաստվել Հայաստանի հավաքականի հետ Երեւանում կայանալիք ընտրական հանդիպմանը: Ցուցակում ընդգրկված են 11 ակումբների 24 ֆուտբոլիստներ: Բոլորից շատ՝ 8 ֆուտբոլիստ է հավաքական գործուղել երկրի չեմպիոն Դոնեցկի «Շախտյորը»: Ի տարբերություն Իրանի հավաքականի հետ հանդիպման, ուկրաինացիների կազմը համալրել են Օլեգ Լուժնին, Ալեքսեյ Գայը եւ Ալեքսանդր Սպիվակը: Ցուցակում նշված է նաեւ հավաքականի առաջատար Անդրեյ Շեւչենկոն, որը ծնկի վիրահատության է ենթարկվել եւ առայժմ հանդիպմանը նրա մասնակցությունը հարցական է: Թեկնածուների ցանկն այսպիսին է. դարպասապահներ՝ Ալեքսանդր Շովկովսկի, Վիտալի Ռեւա (երկուսն էլ՝ «Դինամո»), Դմիտրի Շուտկով («Շախտյոր»), պաշտպաններ՝ Յուրի Դմիտրուլին, Անդրեյ Նեսմաչնի (երկուսն էլ՝ «Դինամո»), Միխայիլ Ստարոստյակ, Սերգեյ Պոպով (երկուսն էլ՝ «Շախտյոր»), Վիկտոր Սկրիպնիկ («Վերդեր» Գերմանիա), Օլեգ Լուժնի («Արսենալ» Անգլիա), կիսապաշտպաններ՝ Անդրեյ Գուսին («Դինամո»), Անատոլի Տիմոշչուկ, Գենադի Զուբով, Օլեգ Պեստրյակով, Ալեքսեյ Գայ (բոլորն էլ՝ «Շախտյոր»), Սերգեյ Կորմիլցեւ («Տորպեդո» Մոսկվա), Սերգեյ Սերեբրեննիկով («Բրյուգե» Բելգիա), Մաքսիմ Կալինիչենկո («Սպարտակ» Մոսկվա), Ալեքսանդր Սպիվակ («Զենիթ»), Ալեքսեյ Իվանով («Արսենալ»), հարձակվողներ՝ Ալեքսանդր Մելաշչենկո («Դինամո»), Սերգեյ Կոնովալով («Արսենալ»), Անդրեյ Վորոբեյ («Շախտյոր»), Սերգեյ Ռեբրով («Տոտենհեմ» Անգլիա), Անդրեյ Շեւչենկո («Միլան» Իտալիա):

Մեկնարկում է երկրորդ շրջանը

«Լեռնագործ»-«Արցախ» եւ «Բանանց»-«Փյունիկ» հանդիպումներով սեպտեմբերի 1-ին մեկնարկում է ֆուտբոլի ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնության 2-րդ շրջանը: Հաջորդ օրը «Միկան» «Հրազդանում» հյուրընկալելու է «Զվարթնոցին», «Արարատը»՝ «Սպարտակին», «Դինամոն»՝ «Կոտայքին», «Շիրակը»՝ «Լոռուն»:

Առաջնության առաջին շրջանի ավարտից հետո, բնականաբար, թիմերը ձգտել են համալրել կազմերը, թանի որ, համաձայն գործող կարգի, այդ ժամանակահատվածում թույլատրվում են ֆուտբոլիստների տեղափոխություններ եւ նրանց վերահայտավորում: Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի մրցումների կազմակերպման եւ անցկացման բաժանմունքի պետ Ռոբերտ Ղալլաճյանից, թիմերից ամենալուրջ համալրումը ստացել է «Բանանցը»: Երկրորդ շրջանում այս թիմում կխաղան «Փյունիկ-2»-ի նախկին ֆուտբոլիստներ Վարազդատ Ավետիսյանը, Ռաֆայել Նազարյանը, ինչպես նաեւ «Սպարտակից» տեղափոխված Հայկ Հակոբյանը եւ ազատ կարգավիճակ ունեցող Արկադի Դոխոյանը: «Լեռնագործ» են տեղափոխվել Լեւոն Սարգսյանը, Գրիգոր Գրիգորյանը (երկուսն էլ՝ «Սպարտակից») եւ Հակոբ Սամուելյանը («Լոռուց»): «Արարատի» նախկին դարպասապահ Գեւորգ Խաչատրյանը վարձավճարով տրվել է «Արցախին»: «Լոռուց» հեռացել է նաեւ Արտյոմ Զալինյանը: «Փյունիկի» կազմում այլեւս հայտավորված չէ Ալեքսանդր Ստեփանովիչը, որը վերադարձել է հայրենիք:

Նշենք նաեւ, որ «Շիրակի» չորս ֆուտբոլիստներ՝ Անդրանիկ Բարիկյանը, Վահան Մառանջյանը, Արկադի Հարությունյանը եւ Գառնիկ Սարգսյանը, հայտավորվել են «Շիրակ-2»-ում, ինչը նրանց հնարավորություն կտա բացի «Շիրակից», հանդես գալու նաեւ առաջին խմբի մրցաշարում: Ի դեպ, առաջին խմբի մրցաշարի թիմերի թանակը կրճատվել է մեկով: «Միկա» ֆուտբոլային ակումբը նպատակահարմար չգտավ «Միկա-2»-ի ելույթների շարունակումն առաջին խմբում եւ լուծարեց թիմը: Բացառված չէ, որ եւս մի թանի թիմեր դուրս մնան առաջին խմբի մրցաշարից, եթե մինչեւ հաջորդ տուրը չմարեն առաջնության մուտքավճարի պարտքը: Այո, այսպիսին է իրողությունը հայկական ֆուտբոլում:

ԹԵՆԻՍ

Սարգսյանը հաղթեց Նալբանդյանին

Թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում վերջապես կորտ դուրս եկան Սարգիս Սարգսյանն ու Դավիթ Նալբանդյանը՝ անցկացնելով առաջին փուլի հանդիպումը: Այդ խաղում, հաշվի առնելով ընթացիկ մրցաշրջանի արդյունքները, հաղթողի հավակնորդ էր համարվում Դավիթը: Սակայն Սարգիսը գերազանցեց բոլոր ստատլիքները եւ հաղթեց մրցակցին (6–1, 6–4, 6–4): Հիշեցնենք, որ Դավիթ Նալբանդյանը հիանալի էր հանդես եկել «Մեծ սաղավարտի» նախորդ մրցաշարում՝ Ուիմբլդոնում, որտեղ միայն եզրափակչում էր զիջել Լլեյթոն Հյուիթին: Ուրախալի է, որ Դավիթն իր արմատներից չի կտրվել: Ուիմբլդոնյան մրցաշարում լրագրողներից մեկին տված հարցազրույցում Դավիթ Նալբանդյանը նշել է. «Իմ ուժը գալիս է Հայաստանից, մի երկրից, որ տառապել է 18 տարեկանում՝ Ցեղասպանությունից փրկվելու համար»: Անցյալ տարի Նալբանդյանը պայքարից դուրս էր մնացել 3-րդ փուլում՝ պարտվելով Եվգենի Կաֆելնիկովից:

Առաջին փուլի արգելքը հաջողությամբ հաղթահարողների մեջ են նաեւ Փիթ Սամփրասը, Գրեգ Ռուսեդսկին, Ֆեռնանդո Գոնսալեսը, Թիմ Հենմանը, Ալեքսանդր Պոպը:

Կանանց մրցաշարում առաջին անակնկալի հեղինակ դարձավ ռուսաստանցի 19-ամյա թենիսիստուհի Ելենա Բովինան, որը երկրորդ փուլում պայքարից դուրս մղեց հարավսլավացի Ելենա Դոկիչին (6–3, 6–2): Հաջող էր նաեւ 17-ամյա Սվետլանա Կուզնեցովայի ելույթը, որը հաղթեց Ժանետ Հուսարովային: Պայքարը շարունակում է նաեւ ռուսաստանցի Անաստասիա Միսկինան, որը պարտության մատնեց չեխ Դենիզա Խլադկովային: Իսկ ահա Ռուսաստանի մյուս ներկայացուցիչները՝ Դինարա Սաֆինան, Ելենա Լիխովցեւան, Ելենա Դեմենտեւան եւ Տատյանա Պանովան վերածվեցին հանդիսատեսի: Դինարա Սաֆինան չկարողացավ լրջորեն դիմադրել Սերենա Ուիլյամսին (0–6, 1–6): Երրորդ փուլ են մտել Ստեֆանի Ֆորետցը, Սիլվիա Ֆարինան, Դայա Բեդանովան, Բիյա Բիլեկը, Նատալի Դեշին, Իվա Մայոլին, Ժյուստին Էնինը, Դանիելա Խանտուկովան:

«Սպարտակը» կրկին պարտվեց

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի որակավորման փուլի պատասխան հանդիպումում էլ Երեւանի «Սպարտակը» ժնեւում 0–3 հաշվով պարտվեց «Սերվետին» (առաջին խաղում երեւանցիները զիջել էին 0–2 հաշվով): Հաշիվը 38-րդ րոպեին բացեց Դիեգո Կրուզը, որը 5 րոպե անց երկրորդ անգամ գրավեց «Սպարտակի» դարպասը: 77-րդ րոպեին Ֆրեյը խփեց 3-րդ գնդակը:

Այդ խաղում «Սպարտակը» հանդես է եկել այսպիսի կազմով. Վորոբյով, Պետիկյան (Առաքելյան, 51), Դեմիրճյան, Սիմոնյան, Հովհաննիսյան, Ջենեբյան, Քոչարյան, Ամիրյան, Արա Հակոբյան, Զանազանյան, Աշոտ Գրիգորյան:

Եվրոպական գավաթների մրցաշարերում «Սպարտակը» (նախկին «Ցեմենտը») 10-րդ հանդիպումն անցկացրեց, եւ բոլոր խաղերում էլ թիմը պարտվել է: Հայաստանի թիմերից եւ ոչ մեկը նման անհաջող ելույթներ չի ունեցել: Սա մտորումների տեղիք է տալիս: Նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների թիմերից 7-ը հաջողությամբ հաղթահարեցին որակավորման փուլի արգելքը: Ահա նրանց

մասնակցությամբ հանդիպումների արդյունքները (փակագծում առաջին խաղի հաշիվն է).

«Ջենիթ» Ռուսաստան–«էնկամպ» Անդորրա	8-0 (5-0)
ՏՎՄԿ Էստոնիա–«Դինամո» Թբ., Վրաստան	0-1 (1-4)
ՀԻԿ Ֆինլանդիա–«Գոմել» Բելառուս	0-4 (0-1)
«Գյոթեբորգ» Շվեդիա–«Զիմբրու» Մոլդովա	2-2 (1-3)
«Լուգանո» Շվեյցարիա–«Վենտսպիլս» Լատվիա	1-0 (0-3)
«Սուդուվա» Լիտվա–«Բրան» Նորվեգիա	3-2 (3-2)
«Բիրկիրկարա» Մալթա–«Մետալուրգ» Զ., Ուկրաինա	0-0 (0-3)
«Լոկոմոտիվ» Վրաստան–«Կոպենհագեն» Դանիա	1-4 (1-3)
«Պուխով» Սլովակիա–«Ատիրաու» Ղազախստան	2-0 (0-0)
«Ատլանտաս» Լիտվա–«Լիտեքս» Բուլղարիա	1-3 (0-5)
«Նիստրու» Մոլդովա–«Աբերդին» Շոտլանդիա	0-0 (0-1)
«Մաքաբի» Իսրայել–«Լեւադիա» Էստոնիա	2-0 (2-0)
«Կարնտեն» Ավստրիա–«Մետալուրգ» Լատվիա	4-2 (2-0)
ԲԿՄԱ Բուլղարիա–«Դինամո» Մինսկ, Բելառուս	1-0 (4-1)
«Ցրվենա զվեզդա» Հարավսլ.–«Կայրաթ» Ղազախստան	3-0 (2-0)

Լավագույնը Զիդանն է

Ֆրանսիայի հավաքականի եւ Մադրիդի «Ռեալի» կիսապաշտպան Զինեդին Զիդանը ՈՒԵՖԱ-ի կողմից ճանաչվել է 2001/02 թթ. մրցաշրջանի եվրոպական գավաթների խաղարկության լավագույն ֆուտբոլիստ: ՈՒԵՖԱ-ն նաեւ որոշել է եվրոպական գավաթների մրցաշարերի տասնամյակի խորհրդանշական հավաքականը. դարպասապահ՝ Պետեր Շմեյխել, պաշտպաններ՝ Մաուրո Տասոտի, Մարսել Դեսայի, Ֆրանկո Բարեզի, Պաոլո Մալդինի, կիսապաշտպաններ՝ Դեյվիդ Բեքհեմ, Ֆրանկ Ռայկարդ, Զինեդին Զիդան, Ռայան Գիգզ, հարձակվողներ՝ Մարկո վան Բաստեն, Ռաուլ:

Կասպարովը կրկին կմրցի համակարգչի հետ

Հոկտեմբերի 1–13-ը Երուսաղեմում կանցկացվի շախմատի յուրօրինակ մրցախաղ աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարրի Կասպարովի եւ համակարգչային ծրագրերի միջեւ անցկացված մրցաշարի հաղթող «Deep Junior» համակարգչի միջեւ: Մրցամարտը բաղկացած կլինի 6 պարտիայից, իսկ մրցանակային հիմնադրամը կկազմի 1 մլն դոլար: Անկախ մրցամարտի արդյունքից, Գարրի Կասպարովը կստանա 500 հազար դոլար: Մնացած գումարը կբաշխվի հետեւյալ կերպ. հաղթողը կստանա 300 հազար դոլար, պարտվողը՝ 200 հազար: Ոչ-ոքի արդյունքի դեպքում 500 հազարը հավասարապես կբաշխվի մրցակիցների միջեւ: Պարտվողը իրավունք ունի 14 ամսվա ընթացքում ռեւանշի հասնելու նպատակով մրցամարտի հրավիրել մրցակցին: Մրցախաղը կկայանա Երուսաղեմի «David Citadel» հյուրանոցում: Առաջին պարտիան կկայանա հոկտեմբերի 1-ին: Մյուս հանդիպումները կանցկացվեն հոկտեմբերի 3-ին, 6-ին, 8-ին, 10-ին եւ 13-ին: Յուրաքանչյուր պարտիայի համար հատկացված է 2 ժամ (40 քայլի համար), գումարած մեկ ժամ՝ հետագա 20 քայլի համար եւ 30 րոպե մինչեւ պարտիայի ավարտը:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Օրվա հետքերով

ՀՀ վարչապետի գլխավորած պատվիրակությունը մեկնեց Յոհաննեսբուրգ

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՄԱԿ-ի կայուն զարգացման համաշխարհային գագաթաժողովի սեպտեմբերի 2-4-ը կայանալիք բարձր մակարդակի հանդիպումներին մասնակցելու նպատակով այսօր Յոհաննեսբուրգ մեկնեց ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի գլխավորած պատվիրակությունը, որի կազմում են ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը, բնապահպանության նախարար Վարդան Այվազյանը, փոխարտգործնախարար Արմեն Մարտիրոսյանը, ԱԺ պատգամավոր Գ. Արսենյանը, կառավարության աշխատակազմի եւ ԱԳ նախարարության աշխատակիցներ:

Երկրագնդի գագաթաժողովին Հայաստանի պատվիրակությունը կներկայացնի «Ռիո պլյուս 10 ազգային գնահատման զեկույցը», որը, Վ. Այվազյանի բնորոշմամբ, հայ ազգի կայուն զարգացման ուղղությամբ առկա նվաճումների, խնդիրների, ձգտումների եւ հնարավորությունների լուսաբանումն է, միաժամանակ՝ երկրի պաշտոնական զեկուցումը գագաթաժողովին:

Ըստ ՀՀ կառավարության տեղեկատվության եւ հասարակայնության վարչության, գագաթաժողովում նախատեսված է նաեւ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի ելույթը: Նա կներկայացնի կայուն զարգացման ուղղությամբ ձեռնարկված եւ նախատեսվելիք միջոցառումները, կանդրադառնա աղքատության դեմ պայքարի ռազմավարության եւ բնապահպանական քաղաքականության մշակման խնդիրներին, այդ ոլորտներում միջազգային համագործակցության անհրաժեշտությանը, մասնավորապես՝ շրջակա միջավայրի մաքրության ու ջրային պաշարների արդյունավետ օգտագործման տարածաշրջանային նախաձեռնություններին: Վարչապետի ելույթում կարեւոր տեղ կհատկացվի նաեւ տեխնածին ու բնական աղետների կանխարգելման առնչությամբ երկրների ջանքերի համատեղման հարցին:

Յոհաննեսբուրգում Հայաստանը կներկայացնի մի քանի առաջարկություններ, որոնցից մեկը, ըստ Վ. Այվազյանի, վերաբերում է էներգետիկային՝ ատոմակայանի փակման ենթատեքստում այլընտրանքային էներգետիկայի զարգացմանը, որն ուղղակիորեն առնչվում է Սեւանա լճի էկոհամակարգի պահպանմանը: Եւս մեկ առաջարկություն վերաբերում է նոր տարածքների անտառապատման միջոցով անտառների ընդհանուր մակերեսի ընդարձակմանը: Տարածաշրջանային հնչեղություն ունեցող խնդիրների առումով Հայաստանը գագաթաժողովում առանձնացնելու է նաեւ ջրային ռեսուրսների կառավարման խնդիրը, քանի որ Յոհաննեսբուրգում նոր լիցք է հաղորդվելու խմելու ջրի հիմնախնդրի լուծմանը:

Գագաթաժողովի արդյունքներով նախատեսվում է ընդունել աշխարհի պետությունների ղեկավարների քաղաքական հռչակագիր եւ գործողությունների ծրագիր:

Աղբանոցը նորից լավ խմեց եւ ծխեց

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ պետական եկամուտների նախարարությունն օգոստոսի 30-ին մայրաքաղաքի Նուբարաշենի քաղաքային աղբանոցում իրականացրեց երրորդ ակցիան՝ ոչնչացնելով առանց ակցիզային դրոշմանիշերի 4600 շիշ օղի (15-20 անուն) եւ կոնյակ, ինչպես նաեւ մաքսանենգ ճանապարհով ՌԴ-ից ներմուծված 3400 տուփ ծխախոտ («Նաշա մարկա» «Դոնսկոյ տաբակ»): Ըստ պետեկամուտների փոխնախարար Մանվել Եգանյանի, օղիներն առգրավվել են մայրաքաղաքի խանութներից: Նա նշեց, որ այս ակցիան շարունակական է՝ մինչեւ տեղական շուկայից դուրս մղվի անօրինական ապրանքատեսականին: Մ. Եգանյանը հայտնեց, որ մինչեւ օրս ընդհանուր առմամբ ոչնչացվել է 11.400 շիշ օղի, գինի եւ կոնյակ եւ 9200 տուփ ծխախոտ, ինչպես նաեւ 600 լիտր կոնյակի սպիրտ:

Այն սուբյեկտները, որոնցից առգրավվել են նշված ապրանքները, ըստ փոխնախարարի, ենթարկվել են վարչական պատասխանատվության (20.000 դրամից ավելի տուգանք), 9 դեպքերի առթիվ, որոնք ապրանքների առավել մեծ խմբաքանակների են առնչվում, հարուցվել են քրեական գործեր: Օրինակ, մի կազմակերպությունից առգրավվել է 1140 շիշ խմիչք:

Նշենք, որ նման նախաձեռնության համար նախարարությունը նախապես ստացել է սանիտարահամաճարակային կենտրոնի, բնապահպանության նախարարության համաձայնությունը:

Սեպտեմբերին տաք եւ չոր եղանակ

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեպտեմբերի առաջին տասնօրյակում Շիրակի, Լոռու, Արագածոտնի, Կոտայքի եւ Գեղարքունիքի մարզերում սպասվում է 21-28 աստիճան տաքություն, որը, ՀՀ հիդրոօդերեւութաբանության վարչության մասնագիտացված սպասարկումների կենտրոնի պետ Ալբերտ Թորոսյանի խոսքերով, 1-2 աստիճանով բարձր է բազմամյա դիտարկումներով տարեկան միջին ցուցանիշից: Ամսվա երրորդ տասնօրյակում գիշերը օդի ջերմաստիճանը կնվազի 2-7 աստիճանով, իսկ ցերեկը կտատանվի 13-16 աստիճան տաքության սահմաններում:

Ամսվա առաջին տասնօրյակում Տավուշում, Վայոց Ձորում եւ Սյունիքում օդի միջին ջերմաստիճանը կտատանվի 19-20 աստիճան տաքության սահմաններում, իսկ երրորդ տասնօրյակի վերջին կնվազի՝ գիշերը հասնելով 9-14 աստիճանի: Սեպտեմբերի առաջին եւ երկրորդ տասնօրյակներում Արարատյան դաշտում սպասվում է 21-22 աստիճան տաքություն, առանձին օրերին՝ մինչեւ 33 աստիճան: Երրորդ տասնօրյակի վերջին ջերմաստիճանը կնվազի՝ գիշերը տատանվելով 11-16 աստիճանի սահմաններում:

Տեղումների քանակը հանրապետության ամբողջ տարածքում սպասվում է տարիների միջին քանակից ցածր:

Երեւանում սեպտեմբերին օդի միջին ամսական ջերմաստիճանը սպասվում է 20 աստիճանին մոտ, որը 1-2 աստիճանով բարձր է բազմամյա միջինից: Տեղումների քանակը չի «խախտի» 9 մմ-ի սահմանը:

Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. օգոստոսի 30-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Համ.** ABBR	Ցուցակ Listing	Առ* Bid: լավագույն գին Best price	Առ* Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Առ* Bid: Քանակ Total qnt.	Վաճառ* Ask: լավագույն գին Best price	Վաճառ* Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառ* Ask: Քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: նվազ. գին Day low	առավ. գին Day high	միջ. կշռ. գին Avg. price	ամփոփ. քանակ Total qnt.	Ծավալ Volume
ԱՐՄՈՒՏՍԻԼ	ARMU	B	1.000.0	1.000.0	10								
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHB	B											
28.000.000.0						2.500.0	2.500.0	21	1.000.0	1.000.0	1.000.0	28.000	
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHBP1	B				58.000.0	58.000.0	7					
ԷՐ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԽՈՒԹԱՅԻ ԳԱ	EKOG	B	400.0	400.0	10								
ԷՐ ԼՈՒՍԱՏՈՒՆ	ELUS	B	990.0	990.0	10								
ԷՄԻՐՋԱՆԻԿՅԱՆՆԵՐԻ ՅԱՆ ՖՈՒԴՍ	EMKFCO	B	500.0	500.0	30								
ԵՐԱԶ	ERAZ	B	1.990.0	1.990.0	10								
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B	1.500.0	1.500.0	10								
ՀԱՇՎԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	100								
ՀԱՅԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	HELM	B	40.0	40.0	5.699								
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B	2.000.0	2.000.0	10				40.0	40.0	40.0	752	30.080.0

* [illegible] առեւտրային նստաշրջանի փակման պահին
** 4 նիշից բաղկացած [illegible] 4 նիշից հետո նշվում է CO [illegible] 11 դրամով [illegible]
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

© Armex

☎ 529353 Անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- **Վաճառվում է** Երեւան քաղաքի կենտրոնում 80 մ2 կիսանկուղային տարածք: Եռաֆազ հոսանք, ջուրը մշտական: Հարմար է օֆիսի, սաունայի, բարի եւ այլ օբյեկտներ կառուցելու համար: Հեռ. 529-353, բջջ. (09)429353:
- **Կազմակերպությունն աշխատանքի է հրավիրում** գործարար մարդկանց, առանց տարիքային սահմանափակման, հեռ. 35 19 61, 26 12 84, Անուշ, Ալլա:
- **Շտապ վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Եր. Քոչարի 9, բն. 79 (նախկին Ռիտա գաստրոնոմի շենքում), 4-րդ հարկ, 2 պատշգամբ, բարվոք վիճակ: Հեռ. 55-37-06. Գինը 22000 դոլար:
- **Վաճառվում է** 1999 թ. արտադրության ԳԱԶ-31-10, 20.000 կմ վազք: Արմավիր 03763270, Սեյրան:
- **Վաճառվում է** ճաշասենյակի կահույք: Հեռ. 64 53 08:
- **Վաճառվում է** 1982 թ. արտադրության ԼԱԶ ավտոբուս ՄԱԶ-ի շարժիչով: Հեռ. 574378, Գագիկ:
- **Կգնեմ** 2, 3 կամ 4 սենյականոց բնակարան Դավիթաշենում, Նորքի զանգվածներում կամ Զեյթունում: Չվերանորոգված լինելը ցանկալի է, մինչեւ 10 հազար դոլար: Հեռ. 655321, Արմինե:
- **Կպարապեմ** ռուսաց լեզու դպրոցականների, դիմորդների հետ: Հեռ. 645626:
- **Վաճառվում է** լրագրասեղան, ակորդեոն (80 բաս), լվացարան, ֆոտոխոշորացույց: Հեռ. 28-49-39:
- **Կգնեմ** 4 սենյականոց բնակարան Դավթաշենում (3, 4 հարկ): Կարեն, հեռ. 36-80-23:
- 6, 7-րդ դասարանի աշակերտների հետ **կպարապեմ** ֆրանսերեն: Գայանե, հեռ. 64 72 77:
- **Կարող եմ կատարել** տնային աշխատանքներ: Հեռ. 77 50 61:
- **Շտապ պահանջվում է** պարի ասիստենտ համապատասխան մասնագիտական կրթությամբ, հեռ. 52 06 21, Ղազարյանին:
- **Վաճառվում է** 2 սեն. բնակարան Պուշկինի փողոցում, ընդ. մակերեսը 90 քմ, բնակելին 58 քմ, գինը 35.000 դոլար: Հեռ. 538489, Անդրեաս:
- **Բոնուս կազմակերպությունն աշխատանքի է հրավիրում** գործարար մարդկանց: Հասցեն՝ Հրաչյա Քոչար 10, բն 79: Հեռ. 351961, 274936, Անուշ:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ս. թ. սեպտեմբերի 28-ին նշվել է Սյունիքի մարզի Տաթեւի ծխական դպրոցի հիմնադրման 150-ամյակը: Կազմակերպվելու են գիտագործնական համաժողով եւ մի շարք հանդիսություններ: Սիրով հրավիրում ենք մասնակցելու միջոցառումներին:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 548932

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՂ ԽՈՒՄԲ

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

RADIO VAN FM 103

Радиостанция "Радио ВАН"

Реклама-двигатель торговли, это сказали не мы!

Лучшая аудиореклама региона, о нас знают даже в Сибири.

Аудиореклама на любом языке и в любые удобные для Вас сроки.

Изготовление и размещение телерекламы.

Баннеры на нашем сайте (www.magistros.am/van/).

Что Вам нужно, просто позвонить по телефону 540002

Все остальное сделаем мы!

РЕКЛАМНАЯ СЛУЖБА "РАДИО ВАН"

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

ՄԱՍՆԱՎՈՐ ԴՊՐՈՑ

"ԳԻՏԵԼԻՔԻ ԱՇԽԱՐՀ"

«Գիտելիքի աշխարհ» մասնավոր դպրոցը, լիցենզիա N123, հայտարարում է ընդունելություն I-ից IX-րդ ռուսական եւ հայկական դասարաններ: Դպրոցը տրամադրում է ավտոբուս, հասցե՝ Շեւչենկո 24, հեռ.՝ 48 59 79, 26 12 84, 48 74 45:

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Աէրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112

Այս Էրզրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837, 277814

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 566448

Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 542125

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32/16
Հեռ.՝ 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532815

ԷՄ ԿԱԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804

Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության փող.49/2
Հեռ.՝ 620600

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417, 569680

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ 23109, 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 544527

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 30. 08. 2002 Գինը՝ 100 դրամ